Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

OCT 22 1963
NEWSPAPERS

NHẬT BÁO NGHỊ LUẬN CHANH TRỊ KINH TẾ XÃ HỘI VĂN HÓA

Tự Do

TIẾNG NÓI CỦA NGƯỜI VIỆT TỰ DO

Giám đốc : PHẠM VIẾT-TUYỂN
Quản nhiệm : KIỀU VĂN-LẬN — Tổng Thư ký
Báo-quán : 25-27-29, Võ-Tánh — Saigon — Hộp thư số [illegible]
Năm thứ Mười.—Số 1.932 Chủ Nhật 18-8-63 [illegible]

Bảo Thành

PHẬT GIÁO

- Hoà Thượng Thích Tiêu Diêu tự thiêu ở Chùa Từ Đàm (Huế) sáng thứ Sáu — Đây là vụ tự thiêu thứ năm kể từ Hoà Thượng Thích Quảng Đức.
- Tin rõ về vụ Ni Cô Diệu Quang tự thiêu hôm thứ Năm tại Ninh Hoà.

Sau đây là các tin liên quan đến Phật Giáo đã đăng trong bản tin ngày 16-8-63 của cơ quan Việt Tấn Xã.

Thêm một vụ tự thiêu ở Huế

SAIGON (VTX) 16-8.— Vào hồi 4 giờ sáng nay, một vụ tự thiêu khác xảy ra ở Huế.

Tu sĩ Phật giáo nay pháp hiệu là Thích Tiêu Diêu; 71 tuổi, vẫn tự thiêu tại Chùa Từ Đàm, chùa lớn nhất ở Huế.

Phát ngôn viên của Uỷ ban Liên phái vừa nay cho biết : *vì tự thiêu đã «phản đối nhà cầm quyền địa phương đã không cho đem xác ta ở tự thiêu trước đây về Chùa Từ Đàm hôm tàng».*

Tin thêm về Ni cô Diệu Quang tự thiêu tại Ninh Hòa

SAIGON (VTX) 16-8.— Hồi 8 giờ 30 sáng hôm qua (15-8-63), một thiếu nữ, ni cô Diệu Quang đã tự thiêu tại quận Ninh Hòa, tỉnh Khánh Hòa (Trung Phần).

Người ta được biết rằng Ni cô Diệu Quang chừng 20 tuổi, tu ở Chùa Vạn Thanh, Nha Trang, đi xe đò xe Ninh Hòa sáng hôm qua, và sau khi đi bộ vào một ngôi mộ [illegible] chung tu chung sư cô

(Xem tiếp 3 trang 6)

Ông CABOT LODGE và vấn đề Phật Giáo ở V. N. :

— Phải nhậm chức một thời gian mới đề cập tới dược.

— Ông Nolting : Vụ Phật Giáo không có ảnh hưởng đến những nỗ lực quân sự của V. N. chống cộng sản.

HOA THỊNH ĐỐN (VTX) 16-8— Ông Henry Cabot Lodge, tân Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam, tuyên bố hôm chủ Nhật rằng ông xét hành điều đã được lựa chọn để đại diện nước ông tại Việt Nam, và ông « sẵng lòng » tới nhiệm sở «trong một tuần lễ quan trọng nầy ở đây».

Người ta có thể thực hiện được nhiều công cuộc hữu ích ».

Trong một cuộc gặp gỡ báo chí sau khi nhậm phái Đại sứ Ông Thông Kennedy, vị tân Đại sứ còn nói thêm: « Chính sách của chúng ta là giúp Việt Nam chiến thắng và duy trì nền tự do chống không bộ Cộng sản».

Trả lời câu hỏi của một ký giả rằng theo ý ông, vấn đề tôn giáo có là một chướng ngại ngăn cản các chiến đấu chống Cộng sản không, ông Cabot Lodge cho biết phải để ông nhậm chức một thời gian ông mới có thể đề cập tới điểm ấy được.

Trả lời một câu hỏi khác, ông nhấn mạnh vững tình hình quân sự tiến triển tốt đẹp kể từ đầu năm tới nay, nhưng, ông nói tiếp, sự kiện nầy mới chỉ là một khía cạnh của vấn đề.

Ông Cabot Lodge sẽ rời Hoa Kỳ ngày Chủ nhật và dự định tới Saigon trong vòng một tuần lễ sau khi ghé lại một ít bến tại Honolulu và Đông Kinh. Tại Honolulu, Đại sứ sẽ hội kiến với ông Frederick Nolting để tham đã quan điểm.

Lời tuyên bố của ông Frederick Nolting tại Hương Cảng

SAIGON (VTX) 16-8.— Ông Frederick E. Nolting, cựu Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam, đã tuyên bố trong lúc ghé lại Hương Cảng, rằng vụ Phật Giáo không ảnh hưởng đến những nỗ lực quân sự của Việt Nam chống bọn Việt Cộng.

Ông Nolting, cũng đã với vụ, dự

(Xem tiếp 4 trang 6)

Xung đột loạn xạ ở Bắc Borneo

nhân lúc phái đoàn Liên Hiệp Quốc đến điều tra

In đồ nê xia phản đối Anh đem tầu chiến đến... đe doạ

Tình hình (nát) trong chính phủ Phi luật Tân

Biểu tình phản đối Liên bang Đại Mã Lai

CƯ SINH (UPI) 16-8. — Phái đoàn điều tra L.H.Q. đến Cư Sinh (Cushing) hôm nay và đã bị cả trăm người biểu tình la hét những khẩu hiệu chống Đại Mã Lai.

Cảnh sát ngăn đường không cho dân chúng đến gần phi trường, nhưng cảnh sát không thể giữ được trật tự khi phái đoàn L.H.Q. vào thành phố. Hàng trăm người biểu tình, hầu hết là thanh niên Hoakiều đã chạy ra đường la lớn khẩu hiệu chống Đại Mã Lai. Nhóm biểu tình đưa biểu ngữ viết các khẩu hiệu như sau :

— Chúng tôi muốn độc lập thật sự chứ không muốn Đại Mã Lai.

— Chấm dứt bắt bớ đại quy mô và dân áp bắt cóng.

— Không có trưng cầu dân ý, không có quyền tự quyết.

Dân chúng kéo tới đầu một xe mà họ tưởng là xe chở trưởng phái đoàn L.H.Q. đến vào mui xe.

Tuy nhiên, 9 người trong phái đoàn đã đến Cư sinh bình yên vô sự.

Độ 200 người nhóm tại khách sạn Bình minh (Aurora) nơi các nhân viên đoàn điều tra L.H.Q. ở, đã tiếp tục phản đối.

Xô xát với cảnh binh

CU CHINH (Reuter) 16-8.— 13 Hoa kiều đã bị bắt và nhiều người khác bị thương nhẹ trong cuộc xô xát với cảnh binh, nhân các cuộc biểu tình chống Liên bang Đại Mã lai, nhân dịp nhóm Liên hiệp quốc phụ trách thăm dò ý kiến dân chúng Bắc Bo-nê-ô và Xa-ra-vắc tới đây hôm nay.

Phát ngôn viên lại cho biết có nhiều người bị thương nhẹ vì đá chống cảnh binh : họ mang biểu ngữ ghi những khẩu hiệu chống Liên bang Đại Mã Lai. Đại biểu Mã Lai tuyên bố rằng đó là hoạt động của nhóm thiểu số.

Indônêxia phản đối

(REUTER) 16-8— Hôm nay, tướng Nasution bộ trưởng quốc phòng In-đô-nê-xia, tuyên bố rằng việc Anh gửi tàu chiến đến hải phận Bo-nê-ô, là một «âm mưu de doạ» phái đoàn LHQ phụ trách điều tra Bắc Bo-nê-ô và Xa-ra-vắc đối với việc gia nhập Liên bang Đại Mã lai.

Một thông cáo cho hay rằng có 9 chiến hạm Anh từ giờ đến 2 tháng 9 sẽ tới Bắc Bơnê-ô, nhân dịp thành lập Liên bang Đại Mã lai.

Tình hình nát bét ở Phi Luật Tân

MA NI (UPI) 16-8.— Bộ tư pháp đã đệ trình lên tổng thống Ma-ca-pa-gan một phúc trình buộc tội phó tổng thống Pe-la-ê (Pelaez) đã bỏ nhiệm vụ ngoại trường và không chấp quyết nghị của Tổng thống. Tội bỏ trách vụ có thể bị phạt tù.

Một phát ngôn nhân của ông Pe-la-ê liên phản đối, cho việc buộc tội nói trên là « buồn cười ». Ông Pe-la-ê không từ chức trong đảng tự do. Đảng nầy đang nắm chánh quyền ở Phi. Tổng thống Ma-ca-p-gan và ông Pe-la-ê đã đứng cùng một liên danh và đã thắng cử năm 1961.

Nhưng ông Pe-la-ê tuyên bố sẽ không trở lại nội các ông Ma-ca-pa-gan, ông Pe-la-ê vẫn là phó tổng thống. Ông đọc nhiều bài diễn văn sau khi từ chức và tố cáo tổng thống Ma-ca-pa-gan có khuynh hướng độc tài và cho nên hành chánh của ông Ma-ca-pa-gan là một thất bại.

NAM PHI đang tan rã

vì họa kỳ-thị chủng tộc

TÔ-RÔN-TÔ (AFP) 14-8. — Trong một thông điệp gửi Hội nghị thế giới Anh giáo, ông tổng giám mục Cap, tuyên bố đại ý : «Nam Phi đang tan rã, 15 triệu người gồm đa trắng, da đen và lai không tìm cách sống chung và đã sở không còn ý muốn sống chung.»

Trước tình trạng nầy, do sự bạo động và dân áp của cảnh binh gây ra, Đức Tổng Giám mục yêu cầu Giáo hội ông giữ thái độ lành đạm.

Ông cho biết thêm rằng chánh phủ Nam Phi đã trục xuất một vị giám mục và lưu đày một nhà truyền giáo vì chánh phủ nầy cho rằng một số tu sĩ ly hương như là những người đi cư bất hảo và coi một số giám mục và tu sĩ trong nước như kẻ phản quốc vì không chịu theo đường lối chánh trị chống đa đen.

Báo « Sao Đỏ » phản đối...

MẠC TƯ KHOA (Reuter) 16-8.— Hôm nay, báo « Sao Đỏ » viết rằng hai vụ nổ nguyên tử ở dưới đất sâu của Mỹ mới đây «là một hành động khiêu khích ».

Báo nầy viết tiếp rằng phúc trình của bộ trưởng quốc phòng Mỹ Mác Na-ma-ra (MacNamara) tại Uỷ hội ngoại giao Thượng nghị viện Mỹ « đã diễn ra với một giọng chiến tranh lạnh » và không đề cho người ta hề thấy « Ngũ giác đài có ý định chấm dứt cuộc thi đua vũ trang nguyên tử ».

Nhà buôn nào MUỐN XUẤT CẢNG TRE SANG ANH

SAIGON (VTX) 16-8.— Một hãng buôn Anh, thương hiệu là *«L. Nicol and Company Limited»*, địa chỉ *«Temple Chambers, Temple Avenue, London, E.C4»* ngỏ ý muốn mua một số tre Việt Nam, mỗi đoạn dài từ 5 phân đến 25 phân.

Tin nầy vừa được Tòa Đại Sứ Việt Nam tại Luân Đôn thông báo cho Bộ Kinh Tế và Bộ ngày đã yêu cầu Phòng Thương Mãi Saigon loan báo cho các nhà xuất cảng biết. Theo dự toán thì 1.000 khúc tre giá mua từ 6 Anh Kim đến 12 Anh Kim tùy theo kích thước dài ngắn.

Ngoài ra, có thể tăng 5% tiền giá nói trên vì sự tăng giá chuyên chở giữa Saigon và Luân Đôn.

LINH MỤC Cao Văn Luận thăm Viện trưởng Đại Học Huế

- Giáo sư Trần Hữu Thế được cử thay thế.

SAIGON.— Tăng Thống Việt Nam Cộng Hòa đã ký Sự Vụ lệnh số 609-TTP/VP ngày 16-8-63 cử Giáo sư Trần hữu Thế thay Linh mục Cao văn Luận giữ nhiệm vụ Viện trưởng Viện Đại học Huế. Sau đây là nguyên văn.

Sự Vụ Lệnh

Nay cử Giáo sư Trần hữu Thế giữ nhiệm vụ Viện trưởng Viện Đại Học Huế trong một thời gian, thay thế Linh mục Cao văn Luận để được bổ nhiệm chức vụ khác.

Saigon, ngày 16 tháng 8 năm 1963

Tổng Thống

Ký tên : NGÔ-ĐÌNH-DIỆM

Ông TÂN ĐẠI SỨ ANH QUỐC

sẽ đến Saigon ngày 20-8

SAIGON (VTX) 16-8.— Theo quốc tin Sở Thông tin Anh, ông R.C.A. Etherington Smith, tân Đại sứ Anh quốc tại Việt Nam, sẽ đến phi cảng Tân sơn Nhứt ngày thứ Ba, 20 tháng 8 hồi 12 giờ 25. Bà Smith phu nhân ông Đại sứ sẽ đến sau.

Ông Raymond Gordon Anthony Etherington-Smith sinh năm 1914 tốt nghiệp học các trường Downside và Magdalen, Oxford.

Ông vào ngành ngoại giao năm 1936 và đã từng phục vụ tại Bá Linh, Copenhague, Hoa thịnh Đốn, Luân Đôn, Trung Khánh, Kuabgar, Toà Thánh Vaticen, La Mã và Tân gia Ba.

Trước đây, ông công đã từng giữ chức Tổng Lãnh Sự từ 1954 đến 1957 tại Saigon và trong thời gian ấy có nhiều lần ông đã xử lý thường vụ Tòa Đại sứ Anh.

30 TRẬN ĐÁNH LỚN NHỎ Ở CÁC NƠI

được thông báo ngày 16-8, trong số có 11 trận do V. C. chủ động phục kích và công đồn.

- Thông báo ngày 16-8 : 91 V.C. bị giết đếm được xác, 28 bị bắt sống, 25 súng bị tịch thu— Lực lượng chính phủ 26 người tử trận, 70 bị thương, 19 mất tích, 29 súng thất lạc.
- Hành quân ở Phong Dinh giết 19 V. C. bắt sống 4, phá 2 trung tâm huấn luyện và 2 C.B.X.— V. C. pháo kích I đơn vị hành quân ở Bình Định.— Hành quân ở Đức Long (Chương Thiện) giết 16 V. C.— 100 V. C. đánh I A.C.L. và đồn Dân vệ gần Tri Tôn. — I V.C. và hàng chỉ đường cho Biệt kích đội tiêu diệt mật khu thị ủy Phan Thiết của V.C.

SAIGON.— Trong một cuộc hành quân tảo thanh Việt cộng của Tiểu khu Phong Dinh nhằm tổ chức lại vùng 13 cây số Tây Tây Nam quận Cái Răng, 19 Việt cộng đã bị hạ và 4 súng đã bị tịch thu.

Nhà Tổng Giám Đốc Thông Tin, loan báo tin trên trong buổi thuyết trình vào 16-8 và tình hình chiến sự, cho biết lực lượng bình quân đã tịch thu của địch một số vũ khí cá nhân và phá hủy hai trung tâm huấn luyện, hai công binh xưởng cùng nhiều dụng cụ của chúng.

Trong cuộc hành quân, lực lượng Chính phủ có 19 người bị thương.

Sau đây là tình hình chiến sự tại các vùng Chiến thuật :

Vùng I Chiến thuật

Tiểu khu QUẢNG NAM : Ngày 14-8 lúc 7 giờ Biệt kích hoạt động tại 11 cây số Nam Tây Nam quận Thượng Đức chạm súng với địch, Tại vô sự. Địch : 2 chết tại chỗ, 1 tịch thu một Mai-49, một Mas 36, một số lựu đạn nội hóa và một số tài liệu.

Ngày 11-8, các đơn vị hành quân Lam Sơn 17 chạm súng với Việt cộng không rõ quân số tại hai địa điểm gần biên giới Lào Việt. Kết quả, sáu Việt cộng chết, 12 cơ số và 100 kí bắp của chúng bị tịch thủ. Lực lượng hành quân có 2 binh sĩ tử trường và 8 bị thương.

Tiểu khu QUẢNG TÍN.— Ngày 13-8 hồi 16 giờ 45, Việt cộng phục kích hai Trung đội chính quy tham dự hành quân Bình Châu tại địa điểm cách Tam Kỳ 10 cây số về phía Tây Bắc, làm 8 binh sĩ tử trường và 7 binh sĩ khác bị thương. Tên thất của địch không rõ.

Vùng II Chiến thuật

Tiểu khu BÌNH ĐỊNH.— Ngày 12-8 hồi 20 giờ, Việt cộng tấn kích phá 60 ly vào lực lượng bình quân Dân Tháng 208 làm bị thương ba binh sĩ. Lực lượng nầy đóng cách Vân Canh 30 cây số về phía Tây Tây Nam.

Ngày 13-8 hồi 7 giờ, một đơn vị Bảo An tham dự hành quân Bình Định 10 phục kích Việt cộng tại địa điểm 10 cây số về phía Nam Đông Nam Hoài Nhơn. Kết quả, ba Việt cộng bị bắn chết. Đơn vị Bảo an hoàn toàn vô sự và còn tịch thu của địch một súng trung liên Mas 36, 2 lựu đạn và một số đạn dược.

Tiểu khu PHÚ YÊN.—Hồi 3 giờ chiều ngày 11-8, lực lượng Biệt kích Đông Tri chạm súng với một toán Việt cộng tại 3 cây số phía Nam Đông Xuân. Địa ta : hai chiến sĩ bị thương địch : 5 chết, hai bị bắt. Ta tịch thu một số tài liệu.

Biệt khu QUẢNG NGÃI.— Ngày 11-8 hồi 7 giờ, một đơn vị Bảo An chạm súng với Việt cộng cách quận lỵ Sơn Hà 10 cây số về phía Tây Nam. Kết quả, ba Việt cộng bỏ xác tại chỗ. Ta phá hủy 23 cơ sở và bắn chết bốn con trâu của địch. Đơn vị Bảo an vô sự.

Tiểu khu PLEIKU Ngày 15-8 hồi 13g.10, một phi cơ trực thăng Không Quân Việt Nam sẽ bành kích cách tại phi trường Pleiku. Phi cơ bốc hỏa nhưng Trung ủy phi công hoàn toàn vô sự.

Vùng III Chiến thuật

Tiểu khu BÌNH THUẬN. — Hồi 12g.30 ngày 12-8, lúc một Trung đội Việt Cộng tấn công Ấp chiến lược An Lợi 5 cây số về phía Bắc Phan Thiết và cách

(Xem tiếp 1 trang 6)

4 trực thăng Mỹ ngộ nạn

- *I chiếc rơi vào rừng rậm không lấy ra nên phải phá hủy*
- *I chiếc khác bị trúng đạn và rớt.*

SAIGON (VTX) 16-8.— Người tin quân sự Mỹ cho biết trong ngày 14-8 bốn phi cơ trực thăng Mỹ đã ngộ nạn trong khi thi hành các phi vụ.

Vào 7 giờ sáng nhất, rớt cách Bến Cát 5 cây số về ước máy bị yếu trong khi thi hành nhiệm vụ hộ tống. Máy bay rơi vào một khu rừng rậm và không thể đưa ra được nên đã được phá hủy. Vì khí và các bộ phận máy móc của phi cơ đã được tháo gỡ. Nhân viên phi hành quan sát thuộc Không quân Việt Nam đi theo phi cơ đã bị trúng đạn Việt Cộng bắn lên khi quân binh nầy rời phi cơ. Người ta không của ai khác bị thương.

Trong một cuộc vận chuyển binh sĩ, hai phi cơ trực thăng khác, vì bị trực trặc máy móc đã bắt buộc phải hạ cánh.

Tuy nhiên, nhiều viên phi hành không một người nào bị thương. Một chiếc đã được phi cơ tới nơi về cần cứu hỏm qua, còn một chiếc nữa đang được sửa chữa và hy vọng sẽ có thể bay về cần cứ.

Mặt khác, một phi cơ trực thăng đã trúng đạn, Việt Cộng từ dưới đất bắn lên vào rớt xuống ở một địa điểm cách Ban Mê Thuột khoảng 45 cây số, Phi hành đoàn hoàn toàn vô sự và lực lượng quân đội Việt Nam Cộng Hòa đã đến bảo vệ an ninh. Phi cơ đang được sửa chữa.

LẬP TRƯỜNG

Thay mặt !

Đại diện nói nơm na là « thay mặt ». Đã thay mặt, đủ cho một người hay cho nhiều người, lẽ tất nhiên bao hàm Rõ điều — được sự thỏa thuận đã cho thay mặt ; — và kẻ thay mặt cũng mặc nhiên chấp nhận rằng không phản lại ý kiến hoặc quyền lợi chung của những người mà họ thay mặt. Đến như trường hợp không có sự chấp thuận của những kẻ bị thay mặt vì lý do nào đó (bưu tức, bịnh hoạn, v.v...) thì sự thay mặt cũng được luật pháp hoặc tập tục quy định ; và cũng đt nhiên có mục đích là để chăm lo, bảo vệ đến quyền lợi của những người mà họ thay mặt. Nếu không có như thế mà cứ tự nhận là đại diện, là nhân danh đủ mặt hay nhiều người khác, cũng thì cũng vẫn nhận, là cướp đoạt cái quyền của người khác.

Nói chung trên ánh vực chánh trị, để thay mặt dân chúng, thay mặt cho một dân tộc, cho một cộng đồng dân tộc nào đó, bao giờ cũng thấy đặt ra một cần bản « pháp lý » cho người được xem là đại diện, và thể thức định sự đại diện ấy, v.v... Dù là dưới chế độ quân chủ chuyên chế, nhà vua nhận mệnh nơi Trời để cai trị dân, và mặc nhiên « thay mặt » cho toàn dân dưới quyền ông ta thông trị, cũng vẫn là có một danh nghĩa chính thức được dân chúng thừa nhận. Đúng hay sai, vô cả biết đối, là theo sự tiến hóa của nhân loại ; chứ tự nó khi đương thời vẫn có một danh nghĩa.

Trước trào lưu tiến hóa chung của nhân loại, với những cố gắng để giải phóng Con Người *trên mọi phương diện, thì trong hoạt động chánh trị*, vấn đề đại diện càng thêm quan trọng. Có bao nhiêu phương thức để thể hiện ý muốn cử người đại diện đáng với ý nguyện của quần chúng ! Có bao nhiêu thể thức bầu cử dưới đủ mọi chế độ ! Mà cũng có biết bao nhiêu quan niệm đối chọi nhau, khiến cho ý nghĩa của các cuộc bầu cử dưới những chế độ khác nhau, cũng khác hẳn nhau, có khi hầu như đảo ngược. Cũng có cả biết bao nhiêu mưu đồ gian dối, bịp bợm. Cũng thì mang danh hiệu dân chủ, cũng bầu cử, mà chế độ vẫn có thể đi từ chỗ thật sự tự do dân chủ đến chỗ độc đoán tột cùng. Mỗi chế độ, mỗi lá lối chọn người đại diện, đều được đưa ra với lý do của nó... nếu không thảo mãn đúng dân được hai điều căn bản nói ở trên đây, thì ít ra vẫn có những lý do với cái hình thức của nó. Nghĩa là người đắc sản được tín trọng, mà cái «tính thần» tín tại bên mặt cảnh lừa bịp.

(Xem tiếp 2 trang 6)

ĐỌC TRONG SỐ NÀY :

- Ý kiến ô. C. Lodge về vấn đề Phật Giáo : «Phải nhậm chức một thời gian mới đề cập tới được». Ô. Nolting cho vụ P. G. không ảnh hưởng tới quân sự
- Báo CARMEN (sức gió mạnh trên 200 cây số 1 giờ) thổi vào Bắc Việt
- *Tình hình nát ở Phi Luật Tân— Mưu đào chánh ở Marôc*
- Cộng sản Bắc Việt làm tội nhóm người yêu nước ở Lạng Sơn và Hà Bắc (Tin của Cô Thân)

PHAN THIẾT.— Sáng 16-8-63, một Phái đoàn nhà báo tới Phan Thiết để tiếp xúc với ông bà Huỳnh Thân là cha mẹ nhà sư Thích Đức Phong tự thiêu tại Cảng trường Phan Thiết.

Đáp các câu hỏi của nhà báo, ông bà Huỳnh Thân nói rằng : « Tôi có cho con tôi là Huỳnh văn Lê đến tu tại chùa từ năm 8 tuổi và nó sẽn sẩi chùa chăng con tôi sống thì ở chùa, chết thì xin cho xác về nhà chôn. Vì ngày nay con tôi chết, tôi xin cho đem xác về chôn ».

Ông Huỳnh Thân còn nói thêm rằng : « Lúc tôm lịm, do tay tôi làm cho không có chuyện người khác tôm lịm, ở cũng tôn đến con tôi bị bé chân tay đã bỏ cho hàm là không đúng ».

HÌNH DƯỚI : ông bà Huỳnh Thân đang trả lời các câu hỏi của nhà báo.

(Ảnh V. QUỲ)

NGÀY ĐỘC LẬP ĐẠI HÀN

SAIGON (VTX) 16-8.— Đại sứ Đại Hàn Dân quốc và bà Shin Sang Chul, tối hôm qua, đã mở tại Tòa Đại sứ, đường Nguyễn Du, một cuộc tiếp tân nhân lễ kỷ niệm Ngày Độc Lập Đại Hàn.

Trong buổi tiếp tân, ông Shin Sang Chul và ông Võ văn Mẫu, Bộ trưởng Ngoại giao, đại diện Tổng Thống, đã mời các nhân vật hiện diện nâng ly chúc mừng Tổng Thống Ngô Đình Diệm và Đại tướng Park Chinh Hy, Chủ tịch Hội đồng tối cao kiến quốc và Tổng Thống tạm thời của Đại Hàn Dân quốc.

Tới dự buổi tiếp tân có nhiều nhân vật quan trọng, trong số có ông Trương vĩnh Lễ, Chủ tịch Quốc hội, nhiều vị Bộ trưởng, các Trưởng Phái đoàn Ngoại giao và Lãnh sự cùng đại diện các cơ quan Chính phủ.

(Bộ Y Tế khuyến đăng bảo binh tính ít không có dịch tả liệt trẻ em)

— Xin lỗi ông, tôi phải đi chích ngừa bịnh tê liệt trẻ em.
— Xin lỗi ông, tôi cũng phải đi chích ngừa bịnh tê liệt trẻ em.

TIN BÃO

★ Bão Việt bị ảnh hưởng.

(Lúm ngày 16-8, hồi 11 giờ)

SAIGON (VTX) 16-8.— Ngày 16-8 hồi 08,00 giờ Bão Carmen tập trung tại 19-4 Bắc vĩ, 111.7 Đông nghĩa là cách Đảo Hải Nam độ 100 cây số về phía Đông.

Bão đi chuyển về hướng Tây Bắc và tốc độ mỗi Mooney độ 100 cây số về phía Đông Bắc ngày 17-8 hồi 08,00 giờ.

Gió mạnh lên tới 160 cây số giờ gần tâm bão.

Biểu động đó dội.

Bắc Việt bị bão

ĐÔNG KINH (UPI) 16-8.— Theo sở khí tượng của không quân Hoa kỳ, bão « Ca-men » (Carmen) hôm nay thổi vào Bắc Việt Trung tâm bão di chuyển với tốc độ 14 dặm mỗi giờ và với những gió gần tâm bão mạnh đến 115 hải lý một giờ. (trên 200 cây số)

I trường Đại Học mới :

Nha Khoa Đại học

SAIGON (VTX) 16-8.— Theo Sắc lệnh của Tổng Thống số 83-GD ngày 12-8-63, kể từ niên học 1963-1965, Ban Nha Khoa Trường Y khoa Đại học Saigon được cải biến thành Trường Nha khoa Đại học, trực thuộc Việt Đại học Saigon.

Trường Nha Khoa Đại học Saigon do một Khoa trưởng điều khiển và phương diện hành chánh và chuyên môn. Khoa trưởng được bổ nhiệm do Nghị định của Bộ trưởng Quốc gia Giáo dục.

Tổ chức của Trường Nha Khoa Đại học Saigon sẽ do Nghị định của Bộ trưởng Quốc gia Giáo dục ấn định.

Tin Toà án

Tại tòa án Quân sự đặc biệt

VĨNH BÌNH.— Sáng 16-8, tòa án Quân sự đặc biệt đã họp tại Vĩnh bình xử 2 vụ :

Vụ thứ nhất : các tên Việt cộng Ngọc Lang (tự Hai Lực lập) bị 20 năm khổ sai, tịch thu tài sản, Lê văn Yến 20 năm khổ sai, Phạm văn Thơm 12 năm khổ sai, Đăng và Phú mỗi tên 8 năm khổ sai, Kế và Hoè 5 năm khổ sai vì can tội giết trưởng ấp Trần văn Ba hồi tháng 8 năm 1960.

Vụ thứ hai : Thạch - Xương, Thanh niên bảo vệ hương thôn xã Tập Sơn can tội phản bạn giết bạn đồng đội rồi theo VC. Tòa phạt Xương 20 năm khổ sai, tịch thu tài sản.

N.L.

Khuyến khích dân đóng thuế nông nghiệp cho V.C, 5 bị can bị án từ 24 tháng đến 30 tháng tù ở

SAIGON. — Nguyễn văn Cho, Nguyễn văn Viên, Nguyễn văn Bé, Nguyễn văn Qơi, Nguyễn văn Bé, Nguyễn văn Vòng và Nguyễn văn Bình đều bị truy tố ra trước tòa án quân sự về tội phản nghịch như sau :

(Xem tiếp 6 trang 6)

Bọn thống trị ở Bắc Việt cộng sản

lại đem ra làm tội một nhóm người yêu nước yêu tự do

- Đây là nhóm chiến sĩ Hà Bắc và Lạng Sơn hoạt động ở vùng biên giới Hoa-Việt.

Tin của CÔ THÂN

Phụ trách trường hợp thông tin của TỰ DO tại miền Bắc et tuyến 17

Sáng 10-7-63 chính phủ cộng sản Bắc Việt đã cho mở tại thị xã Lạng Sơn một phiên tòa án quân sự đặc biệt của Quân khu Việt Bắc. Theo chỉ thị của Trung ương đảng Lao động và chính phủ Hồ-chí-Minh phiên tòa này có nhiệm vụ đem ra làm tội một nhóm người yêu nước chiến đấu cho tự do hoạt động ở vùng biên giới Hoa Việt.

Thành phần phiên tòa quân sự cộng sản này gồm có :

— Chánh án : Nông Công Đăng.

(Xem tiếp 5 trang 6)

NHẬN XÉT THỜI CUỘC

Sau Maphilindo

Sau khi thỏa hiệp thành lập Maphilindo và thỏa thuận và thề thức Đại Mã Lai đã được ký kết, 3 nước Phi luật Tân, Mã Lai, Inđônêxia không phải là đã ngưng ngay các cuộc tranh chấp. Thật ra thì sự tranh chấp chỉ xảy ra mạnh mẽ giữa Inđônêxia và Mã Lai mà thôi. Cuộc tranh chấp ấy có nhiều khía cạnh phụ thuộc, và người ta đương theo dõi sự diễn tiến của nó ở các điểm sau :

1.— Thỏa hiệp có ghi rằng Liên Hiệp Quốc sẽ đi kiểm soát xem các cuộc bầu cử vừa rồi ở Sarawak, Bắc Borneo có hợp với lòng dân không, có phải là cuộc bầu cử đúng đắn không. Vì thế, tranh chấp diễn ra trong cuộc xem xét ấy : một đàng là chánh quyền mới được bầu ở Sarawak nhất quyết không cho phái bộ L.H.Q. đến — và sau cho đến, thì họ lại nhất quyết đòi rằng số nhân viên cử xem công việc của L.H.Q. vào thước Mã, Phi, Inđônêxia chỉ có 3 người thôi. Còn Inđônêxia thì nhất định đòi gửi tới nhiều người.

2.— Ở Inđônêxia, có phát động những cuộc đấu tranh trong dân chúng, tố cáo rằng Tổng thống Sokarno đã nhượng bộ nhiều. Những cuộc tổ chức đấu tranh ấy do Cộng sản giựt dây, tỏ rằng C.S. rất bất mãn trước việc Đại Mã Lai và Maphilindo thành hình. Người ta dự đoán : C.S. sẽ mở đầu tranh mạnh hơn mới, chống Tổng thống Sokarno, để ông nay sớm đổi chánh sách.

3.— Mỹ đương tính việc viện trợ nhiều cho Inđônêxia để nước này bước đến gần khối Mỹ và để hòa bình được công cố thật sự ở miền Đông Nam Á. Nếu Mỹ cũng nhảy vào cuộc bằng viện trợ, thì Anh hưởng của Trung Cộng và đảng C.S. Inđônêxia (theo T.C.) sẽ giảm bớt. Khi ấy tranh chấp Quốc Cộng ở Inđônêxia sẽ công mạnh hơn nhiều. Có thể phải qua một thời kỳ có nhiều rắc rối, sôi nổi, rồi tình trạng mới tạm được.

TIN ĐẶC BIỆT CỦA TỰ DO

Cuộc chiến đấu dũng cảm của những người yêu nước tự do ở bên kia vĩ tuyến

CƠ SỞ TỰ DO Đã phát hành :

NGHỆ - THUẬT NUÔI ONG

một cuốn sách sẽ thực nghiệp rất giá trị của NGUYỄN-VĂN-CƠ

Giá 25 đồng

NHO LÂM NGOẠI SỬ

Nguyên tác của NGÔ KÍNH TỬ
Bản dịch của NGUYỄN HOẠT

642 NHO LÂM NGOẠI SỬ

Khi đến công huyện Thiên Trường cụ Tư Vi xuống kiệu bảo Đinh Tỷ rằng :

— Này bác Bảo ơi ! Tôi vời bác hai ta cùng vào phủ họ Đỗ một lúc đi thôi,

Bảo Đinh Tỷ đáp :

— Xin mời cụ cứ lên kiệu tiến vào trước đi, con là kẻ dưới còn phải đến thăm ông quản gia trước đã rồi sau mới vào yết kiến thiếu gia được.

Lão Tư Vi liền đáp :

— Ừ ! Thế thì cũng được !

Nói đoạn lên kiệu, một mạch đến phủ họ Đỗ người canh cổng bẩm tin vào., Đỗ Thiếu Khanh vội vàng ra đón vào ngồi trên đại sảnh và làm lễ bái kiến mà thưa rằng :

— Bẩm bác ! Xa cách đã nửa năm trời rồi mà cháu chưa có dịp nào đến trần đề thăm sức khoẻ của bác và bác gái. Chẳng hay hôi này bác có mạnh không ?

Cụ Tư Vi đáp :

— Nhờ ơn Trời Phật phủ hộ cũng khá chứ không đến nỗi yếu lắm. Nay gặp tiết thu mới ở nhà cũng chẳng có việc gì, chợt nhớ đến cảnh vườn hoa bên tòn phủ, chắc rằng loại hoa quế đang nở đẹp nên đặc biệt cất công đến thăm thế huynh nhân tiện đề vời thế huynh một chén rượu thưởng hoa.

Đỗ Thiếu Khanh nói :

— Xin lão bá uống trà rồi mời lão bá vào thư phòng ngồi chơi,

Bọn đầy tớ bưng trà lên rồi, Đỗ Thiếu Khanh dặn :

Chúng bay hãy ra đem hành lý của cụ Tư Vi vào để trong thư phòng rồi ra trải tiền kiệu cho bọn phu kiệu, bảo chúng nó hãy khiêng kiệu trở về trước đi.

Sai bảo xong Thiếu Khanh mời cụ Tư Vi đi ra phía sau đại sảnh theo một con đường hẹp khúc khuỷu men theo hai bên bờ tường rồi đi tới một khu vườn hoa.

(Còn nữa)

Hen Suyễn TÍNH ĐƠN Số 1

Trị Bệnh Hen-Suyễn : Hễ khả khi đêm, tức ngực nghẹt hơi khó thở, mỏi mắc hoặc lâu năm, người lớn và trẻ nhỏ uống thuốc Hen Suyễn Thư-Hương nhãn hiệu Sao-Mai đều hiệu nghiệm, bệ con ngay

THƯ HƯƠNG DƯỢC HÀNG
CHỦ NHÂN ĐÙI - VĂN - THƯ
331/4a, đường Phan thanh Giản — SAIGON
(Gần công xe lửa số 5, đường 20 cũ đi thẳng vào)
K.N. số 602 BYT. ngày 13-12-62

Thuốc Bổ Tim Quảng An Hoà

TRị : Yếu tim, Đau tim, mất ngủ, một bất thường, ăng ngày, hay chóng vánh chóng mặt, tim đập mạnh, ngủ hay gượi mình sợ hãi, thần kinh suy yếu. (Có để bán ở các tiệm thuốc Bắc).

Tổng phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon KN số 328 ngày 12-7-63 đến ngày 11-1-64

Ai có bịnh nhức mỏi, đau nhức khớp xương, ngứa lở ngoài da dùng thuốc :

Phong Thấp Quảng An Hòa

Tổng phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA 169 Lê văn Duyệt Sg
(Có để bán ở các tiệm thuốc Bắc) KN số 329 ngày 12-7-63 đến ngày 11-1-64

Cam Sâm
Thuốc Cam Hàng Thiếc Hanoi
Trẻ ăn mau lớn, trừ sán lãi
Trẻ em MỒ HÔI TRỘM
uống Đại Bổ Chân Âm
Nhà thuốc THANH-XA
Chữa các bệnh trẻ con.
26 Ngô tùng Châu Saigon cửa trro 2 con Voi, KN. số 190

Trả lời Y-Học thường thức

— Cậu Lê hồng PHONG ở Đà nẵng.— 1) Uống «Gardenal 0,05» mỗi tối một viên dùng 2 ngày nghỉ 2 ngày v.v. chích «Bromo-cil ngày 1 ống xáo bắp thịt. 2) Cậu nên lấy nước tiểu đưa đi thử xem có đường glucose không để trị tận gốc. Nên ăn nhiều rau đậu thay vào thịt cá, đừng để bón táo. Thử dùng « Lévurine» mỗi ngày 6 viên chia làm 3 lần xem sao.

— ô. Phạm quang TUYÊN, ở Kiến Tân.— ô. thử dùng «Allergo» mỗi ngày 3 lần mỗi lần 1-2 viên xem có bớt không vì tính trạng nhạy cảm có thể sinh ra những triệu chứng mà ông kể trong thư. Nên kiêng cữ những thứ không hợp như tôm, cua, cá trứng v.v.

— Cô T.T.V.K ở Huế.— 1) Người mập muốn xuống cân thì cần phải ăn ít, uống ít nhất là ngủ ít và năng vận động. Nên kiêng các chất béo, các đồ ngọt các chất đường,bột — dùng ít mận và đừng uống giấm và bia ăn 2) không nên uống giảm vì nguy hiểm. Nếu thận tốt thì có thể dùng « Fluitran » mỗi ngày 1 viên trong 2-3 ngày cho lợi tiểu tiện hoặc dùng «Elipol » cứ 10 kỳ 1 viên uống 1 lượt mỗi ngày cho tiểu bớt nước đi càng tốt.

TÌM VIỆC

Những thanh niên có tên dưới đây muốn tìm một việc làm thêm như kèm học tại tư gia, dạy tại các tư thục hoặc làm thư ký hay việc gì vừa sức, học khá giỏi, đề có phương tiện học thêm. Quý vị nào cần, xin biên thư hoặc tới hỏi thẳng tại các địa điểm sau đây :

— Thanh niên có Tú Tài II B — Đỗ thanh Nhuận 48/161/2 Ngô đình Khôi — Phú Nhuận Sg.

— Nam sinh đệ II Công lập. Trần hữu Sơn 139 Chi Lăng Gia định

— Học sinh đệ IV Công lập Phạm văn Cần đệ IV, Trung học Công lập quận GòCông Định Tương

— Học sinh cô Bacc S.Exp. Lê văn Năng, 19 rue Cao bá Nhạ, Sg

— Nam sinh IB. Vương xuân Hiếu, 17/2 Phan đình Phùng, Sg

—Sinh viên Đại học Sư phạm ban Khoa học năm thứ 2 cần tìm việc như dạy học tại tư gia, tại các trường tư thục đề có thể tiếp tục việc học. Xin liên lạc với ông Trần văn Cát 166/27/48 Lý thái Tổ Saigon nhờ chuyển cho Lê quốc Tân.

ANH VĂN
G.S. Ng. Ngọc Linh
tại trường LÊ-QUÝ-ĐÔN
216 Phan-đình-Phùng
2-9 mở :
Các Lớp SÁNG
CHIỀU và TỐI
Sơ-Đẳng, Cấp-tốc, Trung Đẳng, Thực Hành, Cao Đẳng, Cambridge.
K.N số 550 GD-TT-9-8-63

SỞI (BAN)
Nhà thuốc
THANH - XA
Chữa các bệnh trẻ em
Ngô tùng Châu Saigon 26 cửa trro 2 Con Voi
K.N. số 192 30-5-63

Nhiều HÀNG THÊU
Làm bằng tay kỹ và đẹp
NHƯ : áo bàn ăn, bàn trà, draps-napperies, kimonos, đồ lót, đồ dùng hay đồ lặt vặt khác
THÁI-VĂN-BIỂU
56, TU-DO SAIGON

Đàn NGANG Cung

THỬ MÀ XEM

Người quân tử của nhưng không dụ được, bỏ được nhưng không khinh được.
Lời Văn Trung Tử

«Người quân tử mới nhưng khó dụ,
Bỏ ? — Ô kê ! khinh khó lòng khinh.»
Thua Văn Trung Tử tiên sinh,
Ngày nay thời buổi vân minh khác nhiều.
Nếu thiên hạ cứ liều nghe cụ,
Thì còn đâu những vụ chào rìa ?
Thế nhân đã «dối» tứ «khuya»,
Còn đâu những cảnh dáng bia miệng cười ?
Tối trộm nghĩ con người thời đợi,
Hễ không tiền là đợi vô song !
Có tiền xe ngựa thong dong,
Dâu cho quân tử cũng vòng thế nhi,
Có thế lực thiếu gì kẻ sợ ?
Thiếu gì thằng hiến vợ, dâng con ?
Tha hồ điểm phấn tô son,
Bấy giờ đen, trắng ai còn biết đâu ?
Thôi ! Thà cửa vuốt râu quân tử,
Ai không tin hãy thử giàu chơi !
Nếu như nói có sai lời,
Tử nay quyết chẳng về với Đàn ngang

HÀ THƯỢNG NHÂN

Nghị gật phúc đáp đại chúng

Dư luận phê bình mỗi tự tôi :

— « Đỗ «liêu» cỏ dăm đề ăn kôi
«Hại» qua, chỉ thấy liên miên gật
«Bạo lại, còn ra ngập nghệ ngôi...
«Kế hoạch «nguyệt san ba vạn»... hi ! (1)
«Chương trình «nhật tụng muôn năm»... Ôi ! (2)
«Gạp may tưởng bở toan lần nữa
«Lôn lác hơn bảy các vầy «sỉ» !

☆

Tự tôi mạn phép thông qua :
Danh từ «Nghị gật» đúng là «bí nhân»
Khóa nay nêu được nhân dân
Bầu cho đắc cử là «lần thứ ba»
Thà ! xin chỉ gật ở nhà
Không còn dám gật khi ra nghị trường

Kính gửi cử tri đề trường
HẢI ÂU TỬ (sao lục)

(Xem tiếp trang 4)

(1) Có một ông lãnh lương ở giao cho phu nhân, phu nhân cười bẻ bẻ mới : «bởi bà vợn nay thà bỏ vạnh Tư Sắc»
(2) Ông ra Nghị trường gặp ông Trưởng khóa, luôn mồm nịnh : «Chương trình ông dự toán thiệt là mười năm.»

ĐỂ TRỊ MỘT CÁCH MAU LẸ
những bịnh
● CÚM
● NHỨC ĐẦU
● CẢM MẠO
● NÓNG LẠNH
luôn luôn nhớ dùng
Cortal
MAU LẸ • CÔNG HIỆU • CHẮC CHẮN

HO QUẢNG AN TIÊN
TRị : các chứng SIỂNG LÀU NĂM, ho cảm, ho đờm, ho khan, ho gió, đau cổ khan tiếng, ho nhiều ban đêm (có để bán ở các tiệm thuốc Bắc).
Tổng phát hành : Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169, Lê văn Duyệt Saigon K.N. số 119 ngày 16-5-63.

NỮ-KIM-CAO QUẢNG AN HÒA
TRị : Phụ nữ bị KINH NGUYỆT TRỒI SỤT, người gầy yếu xanh xao ít ăn ngủ — qui Bà dùng NỮ KIM CAO
Quảng An Hòa (có bán ở các tiệm thuốc Bắc) KN. số 118 ngày 16-5-63

KHÍ MỚI CÓ THAI
Để bảo vệ sức khoẻ cho quí Bà, quí bà nên dùng thuốc :
BỔ HUYẾT DƯỠNG THAI QUẢNG AN HÒA
(Có bán ở khắp các tiệm thuốc Bắc).
Tổng phát hành Nhà thuốc QUẢNG AN HÒA
169 Lê văn Duyệt Saigon — K.N. số 29 ngày 9-5-63.

THẢO LUẬN ...

(Tiếp theo trang 5)

Người dân biểu tương lai không những chỉ hòa mình với dân chúng thấp nguyện vọng của dân chúng (từ nơi văn phòng riêng đến những cuộc tiếp xúc) mà còn đưa nguyện vọng đó lên diễn đàn. Với một lòng thành khẩn thiết tha.. người dân biểu luôn luôn tranh đấu cho lập trường của mình.

Nhưng sống lý thuyết quá có thể đưa đến chỗ lường gạt dân chúng. Như vậy người dân biểu còn cần phải hành động có gắng thực hiện những gì đã hứa trước dân chúng.

Trong tình trạng chậm tiến của nước nhà cũng như trong công cuộc Cách mạng Quốc gia hiện tại người cần bộ, nói chung, và người dân biểu nói riêng. **«Đề đứng vào vị trí Cách mạng Quốc gia, chúng ta không thể phản Cách mạng, phản Quốc gia : Phải dứt khoát tư tưởng đối với tất cả những quy luật cũ».**

Đề là nhân vật biết tha của Tổng Thống mà «Thử hỏi cần bộ, nhất là cần bộ cao cấp đã có gắng dứt khoát tư tưởng đúng mức chưa ?»

Vì thế, nên «Đề đứng vào vị trí Cách mạng Quốc gia, lẽ dĩ nhiên là ta phải va chạm với nhau và nhiều trở lực phản Cách mạng, phản tiến hóa, Cộng sản phong kiến thực dân».

« Những trở ngại đó là những cơ hội rất tốt để kích thích tinh thần ta, hơn là làm cho ta sờn lòng.»

(Lời của Tổng Thống V.N C.H. nhân ngày lễ Song thất vừa qua)

Những lời nhắn nhủ quý giá ấy của Tổng Thống, trong chúng ta tự các cấp cần bộ đến tầng lớp nhân dân nên suy nghiệm kỹ để ngõ hầu cùng chung sức kiến thiết một Quốc hội tương lai cũng như đào tạo người dân biểu xứng đáng cho Q.H pháp nhiệm tới : *Một Quốc hội của dân một dân biểu của dân và vì dân.*

VŨ NGUYÊN (NhaTrang)
— Tại một miền quê heo lánh

PHONG NGỨA.
GHẺ CHỐC, LỞ LÓI
GÃI TỚI ĐÂU
ĂN LAN TỚI ĐÓ.
Không phải thoa phết sơ sài ngoài da mà hết, uống :
GIẢI PHONG
SÁT-ĐỘC-HOÀN
ÔNG TIÊN
30 NĂM SÁNG LẬP

Hỏi các tiệm thuốc Hoa Việt SAIGON 228, Lê thánh Tôn
Nhà thuốc ÔNG TIÊN
Phủ Lâm — CHOLON
K.N.B.Y.T. số 3 ngày 9-5-63

Học Anh ngữ phải có **TỰ ĐIỂN ANH-VIỆT VIỆT-ANH**
Lê Bá Kông + Lê Bá Khanh.

Yếu Tim, Mất Ngủ — Yếu Tim, Mất Ngủ
HAY CHOÁNG VÁNG, CHÓNG MẶT, HỒI HỘP. Nên dùng :
Thuốc Trợ Tim **AN-THẦN-BỬU** DI AN HÒA
Tổng phát hành : Nhà thuốc DI AN HÒA 252A Lê thánh Tôn Saigon
(có để bán ở các tiệm thuốc Bắc) *K.N. số 11 ngày 9-5-63*

BỊNH HO CỦA NGƯỜI LỚN :
Ho khan, Ho khạc ra nhiều đàm nhớt, Ho lâu năm.
Ho nhiều ban đêm, Qui vị nên tự vời thuốc :
Hượt Phật **PHÒNG LAO THẢO** DI AN HÒA
Tổng phát hành : Nhà thuốc DI AN HÒA 252A Lê thánh Tôn Saigon
(có để bán ở các tiệm thuốc Bắc) *K.N. số 10 ngày 9-5-63*

CÂU CHUYỆN KHOA HỌC

(Tiếp theo trang 4)

thế nào cho giao hòa cùng nhau nơi nên một sự âm tai là thường nhất là cho những người hiểu nhạc.

Vậy tiếng nhạc, không phải là hoàn toàn do con người sắp đặt, mà chính là con người cũng phải tôn trọng những luật lệ của thiên nhiên khi sáng tác nhạc.

Sự hòa hợp trong âmthanh do thiên nhiên tạo sẵn và do các nhà bác học khám phá ra lại do các nhạc sĩ tổ điểm vào đã có một kết quả kỳ diệu, là làm cho người nghe có thể mê say.

Ảnh hưởng âm nhạc

Và đây là ảnh hưởng của âm nhạc. Vì âm nhạc có thể ảnh hưởng vào tâm hồn con người, có thể làm cho buồn, làm cho vui, làm cho dịu lòng, làm cho sôi nổi, làm cho rạo rực, hay làm cho ghê sợ, — vì thế nên nhà bác học từ ngàn xưa đã nghĩ đến việc dùng âm nhạc làm bộ môn văn hóa rất quan trọng.

Người ta lại dùng nhạc để trị bệnh. Những sách cổ Hi Lạp, La tinh, cho biết rằng Démocrite từng dùng nhạc để trị bịnh dịch hạch. Xénocrate dùng ống sáo để trị bệnh động kinh, Aristoxèn dùng nhiều bài hát để trị bệnh thần kinh, Platon cũng từng dùng bài hát để trị bệnh. Trong thời trung cổ, cũng có nhiều thầy thuốc bên Âu châu dùng nhạc chữa bệnh. Gần đây, lại có bác sĩ Markoff viết luận án với đầu đề : « Công dụng của âm nhạc trong y khoa ».

Bác sĩ Billroth, người Đức giải thích rằng «mỗi người có một cái tiết tấu riêng biệt, khi tiết tấu lệch lạc thì sinh bịnh, nhưng dùng âm nhạc để thay đổi tiết tấu ấy thì có thể khỏi bịnh. Bác sĩ Rusca tại Thụy Sĩ đã luôn luôn dùng đến máy hát để bệnh nhân nghe trong lúc giải phẫu. Bác sĩ đã thí nghiệm trong mấy ngàn trường hợp, và nhận thấy rằng : khi người bệnh được lắp ống nghe vào tai, thì lần lần, bằn nhạc hấp dẫn đến nỗi người bệnh quên rằng mình ở trên giường bệnh và nhiều khi chưa mê hẳn mà vẫn chịu đựng được sự mổ và không cảm thấy những cảm giác ghê rợn của lưỡi dao tạo ra». Âm nhạc lại giúp cho các bà lúc sanh quên hẳn đau đớn. Một bác sĩ Mỹ chuyên dùng âm nhạc để các bà sanh đẻ không đau, miễn là các bà biết thưởng thứ âm nhạc. Tiết tấu của nhạc còn giúp thêm cho các bà dặn đề được nhịp nhàng, mau chóng.

Những áp dụng lạ

Nhà bác học chưa thể tìm ra nguyên nhân, nhưng sau nhiều cuộc thí nghiệm cho người phương Tây có nhận thấy công hiệu của nhạc đối với các bệnh như sau: cây đàn vĩ cầm làmcho dịu lòng, bớt cạu cọ : — cây đàn harpe làm cho các bà người Âu hết những cơn nóng giận điên cuồng ; — cây sáo làm cho bệnh lao thuyên giảm, — và cây kèn piston làm bớt mỡ ở các ông bụng bự.

Âm nhạc mà chữa bịnh thần kinh, thì điều đó rất dễ hiểu, vì ai cũng có thể nhận thấy ảnh hưởng của nhạc đối với trí óc mình. Nhà thương ở Milan, nước Ý, có cử nhạc hẳn nhàng ở các phòng, thì thấy bịnh nhân ngủ được, bớt khó tánh và không phải gọi luôn đến các nữ điều dưỡng. Có những nhà thương điên dùng nhạc cho bịnh nhân một cách hiệu nghiệm. Nhạc chữa được rất nhiều trường hợp bịnh thần kinh. Nhạc làm cho bớt hẳn đau đớn.

Ảnh hưởng của nhạc sĩ

Và đây là mấy công trình nghiên cứu mới nhất : bác sĩ Hayat, người Mỹ, quả quyết rằng ; nhạc của Bach rất tốt cho các bịnh ở bao tử; nhạc của Wagner rất tốt trong việc trị bịnh thần kinh nhi chí ; nhạc của Chopin trị được bịnh khó ngủ.

Một công trình nghiên cứu tối tân hơn nữa bảo rằng các điệu valse 3/4 (luân vũ) và Slow 4/4 chữa những bịnh thần kinh, những điệu rumba, boléro chữa những bịnh nên chí, bi quan, các điệu tangô, mambo, làm cho ngủ ngon v.v. (Dĩ nhiên, dấy là đối với người hiểu nhạc cổ điển và Tây phương).

Các điệu nhạc có thể ảnh hưởng vào tâm hồn, đó là điều dễ hiểu, nhưng có những nhà bác học lại bảo rằng nhạc chữa được cả những bịnh có vi trùng, thì thật là điều khó hiểu. Tuy nhiên, ở thời đại mới, vớikhoa học nguyên tử dẫn giải cân nguyên các bịnh do sự lệch lạc nhân điện, do sự điều - hòa về tiết-tấu và điện lực trong người, chúng ta có thể hiểu được rằng âm nhạc có thể có ảnh hưởng vào các bịnh tật lắm.

Trong khi chờ đợi khoa học xử dụng âm nhạc thành hình, người ta đã biết dùng âm nhạc vào nhiều việc có ích. Nhiều nhà máy ở Âu Mỹ cho thợ nghe nhạc suốt ngày,thì thấykhả năng của thợ tăng hẳn lên, sức sản xuất khá hơn trước. Kỳ chiến tranh vừa qua, những người lính Đức được sắp theo nhịp thở và nhịp tim, rồi các nhạc sĩ kiếm bác sĩ soạn ra cho mỗi loại những bài hát riêng biệt để thích hợp với nhịp thở và nhịp tim của họ, nhờ đấy mà họ vẫn ít mệt trong lúc đi dưỡng giữ được sức để chiến đấu, và thêm phần hăng khởi.

Loài vật và âm nhạc

Người đối với nhạc đã vậy. — mà loài vật đối với nhạc, cũng chịu ảnh hưởng nữa. Ở Mỹ, nhiều trại chăn nuôi gà dùng máy phóng thanh cho nhạc vang động suốt ngày, nhờ đó, gà mái mê nghe tiếng nhạc mà quên đi những lúc những người đi vào trại, và gà không phải lo sợ chạy lung tung.

Những trại chăn nuôi bò lại biết dùng nhạc cho bò cái nghe ; vì họ nghiệm thấy rằng bò cái nghe nhạc thì có nhiều sữa hơn ; họ còn tìm được cả những điệu nhạc nào, luân vũ hay tango, làm cho bò cái sản xuất nhiều sữa hơn hết !

Vậy là khoa học đã chứng minh rằng âm nhạc không phải chỉ là một thứ giải trí vô ích. Điệu nhạc từ khoa học mà ra, và điệu nhạc lại cũng nhờ thêm khoa học để phụng sự loài người một cách đích đáng.

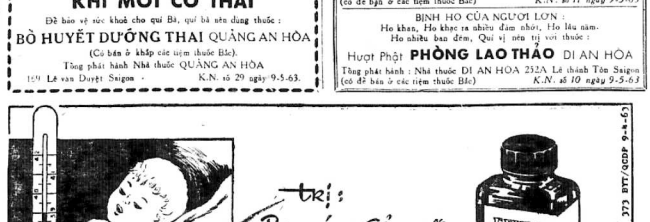

THẬN SUY!
Bổ thận tăng dương !
Trị các chứng thận suy, Di-Mộng-Hoạt tinh, thận dương suy lạt và giả cả suy nhược nên uống.
HẬU TÍNH
Bảo chế bằng tinh lực loài Hầu (khỉ), nổi ngoại thận loài Dê và nhiều vị thuốc đặc bổ.
Nhà thuốc TRƯỜNG SƠN
380/18 Công Lý — SAIGON
K.N. 340 28-8-62

PHILLIPS
MILK of MAGNESIA
THUỐC XỔ
CHỮA
Bịnh bón
NHẸ NHÀNG
MAU CHÓNG

Nóng lạnh, cảm, cúm, đau nhức
ANTIGRIPPAUX
KN. 43/BYT-QCDP 9-5-63
VITAMINE B1
BỮA BỔ ĐẦU NGƯỜI
NHÃN HIỆU CHÚNG TÔA
CÓ BÁN TẠI NHÀ THUỐC TÂY

Đã về đến nơi, mừng Đức ĐS Petrus Ký (67-74) tăng Hàm Chiếu Đẳng chủ Khoa Sách quan Quốc Văn Đường

THƠ VÀ THI NHÂN

Người với Người

Thông điệp của MỘT gửi cho TẤT CẢ.

Chúng ta đều là Người
Đều thế đứng cao sang đều sắc mầu đỏ tươi
Đều hành diện trên muôn loài ngự trị.
Nhưng buồn thay một phút nào kia nếu không gian chẳng còn dường khí

Cũng đều ngã ra chậm hết cuộc đời,
Sao các bạn các anh các chị
Ở nơi đây và tất cả nhũng đâu nơi
Lại quên được,.. Sao mà quên được nhỉ !..
Rằng «thịt da ai cũng là NGƯỜI» ?

☆

Nhân loại đã từng rên siết
Đói rã xương và khát chảy thiêu môi,
Quần quại với nhu cầu khẩn thiết
Qua bao thế kỷ nay rồi.
Tột bệnh, tai vạng, điêu tàn, hủy diệt,
Biển mận ư ? Máu, lệ, mồ hôi !

☆

Chính các chị, các anh... các bạn
Cũng có lửa khắc sâu lên trán
Từ sơ sinh hai chữ CON NGƯỜI,
Cũng mang nặng bùn nhơ kết khối phàm thai.
Cũng dương mắt bao phen giữa vòng sao thác loạn

Cũng lê chân qua mà mịt dặm dài,
Cũng da thịt biết đau từng vết rạn
Ở mỗi tế bào phân tán
Khi nắng đốt trên đầu gió quất trên vai.
Nhìn nhau : đây đấy một loài
Xót xa nhau chút hình hài với nao..

☆

Một lời thống thiết
Muốn đời gửi trao :
Nỗi do nầu thịt
Lòng em nỡ nào ?

☆

Một con ngựa đau cả tàu nhịn cỏ
Loài vật kia chẳng cũng dạy NGƯỜI sao ?
Bùa nện xương kêu, gậy dập máu gào
Đáng là phải vang rền tin cậy bạn
Và chết chửa hồi thanh trong huyết quản
Dựng quam đao cắt chính thịt da mình,
Lê đầu các bạn tâm thành
Nhìn CON NGƯỜI hiện nguyên hình ĐAU THƯƠNG

☆

Các chị các anh cần biết khóc
Mối xa người thân, chia uyên vương
Cần biết những cảnh đời trần trọc
Nhà quê nhà chiến trong khói sương
Còn trang sử ông cha mà đọc
Biết rưng rưng sôi chí quật cường.
Hãn còn tim, còn óc
Còn nhân luân, còn lính tính, còn thiên lương
Sao có thể đeo vết nhơ tâm ngọc
Sức mũi tanh lên hương ?
Kia máu, máu !...
Vết nhơ ấy lật da đi không trốc
Mối tanh ấy quyện vào hơi vào tóc
Như mọc lên, như sờ thấy trong gương,
Bóng minh chăng, hay đó Quỷ Vô Thường ?

☆

Không, ngàn lần không ! Chúng ta không phải Quỷ,

Mà hết thảy các anh các chị
Với tôi, cùng một LOÀI NGƯỜI,
Tuổi ý thức đã hàng trăm THẾ KỶ
Dù nhỏ khác nhau nhưng, mỗi HAI MƯƠI
Đau khổ đã cắt ngang vào não tủy
Nghĩa Từ Bi xây dựng cõi đời...
Thì tin rằng mai đây và khắp nơi
Bóng Hoạt-Phật lưng lình đài Tự Sử
Muôn ngàn hồi đồng
Tinh hồn ca khí
Bằng ánh sáng và chung vô thì
Soi đường Khoa Học giữa mù khai.
Những mầm mống tương tàn,
Như lá mùa thu phải rụng rơi.
Nhân loại hiện chân thân cùng tìm ra chân lý :
Đức HIẾU SINH vang dậy ngôi Trời

☆

Vững lòng tin ở Xa Vời
Bàn tay chẳng nhuộm máu NGƯỜI, giơ lên !

Saigon 13-8-63
VŨ HOÀNG CHƯƠNG

ĐÍNH CHÍNH

Trong mục THƠ và THI NHÂN tuần trước (11-8-63) có mấy chỗ in sai. Bài TIẾNG GỌI của Ý YÊN, ở đoạn thứ 4 xin đọc là :

Khi yêu dương *chưa* mặc cả bằng *lời*.
Và ở gần cuối bài :
Nhìn qua đêm bao cảnh đẹp nguyên *hình*. Bài TÌNH MÙA HOA PHƯỢNG của MỘNG XUÂN, ở đoạn thứ 5 xin đọc là :
Mưa *nhiều* vốt lạnh tim côi.

NHÂN CÔNG - TRÌNH PHIÊN - ÂM

TÊN NGOẠI QUỐC SANG TIẾNG VIỆT *trên các bản tin của V. T. X.*

• Vài ý kiến góp thêm.— Táo bạo một chút để xây một lối phiên âm không quá câu nệ.

bài của TRẦN VIỆT SƠN

Ít lâu nay, cơ quan Việt Tấn Xã đã làm một công việc mà người ta chớ đợi từ lâu : việc phiên âm các danh từ riêng (tên người, địa danh) sang Việt ngữ.

Cố nhiên, chúng ta không phải nhận lại sự ích lợi của sự phiên âm ấy. Việt tấn xã chắc cũng chẳng hem được khen về việc đó, mà ham có thêm ý kiến của mọi người. Và chắc Việt tấn xã cũng có ý định sửa đổi công việc làm của mình, chứng có là sau một thời kỳ chỉ đăng danh từ đã phiên âm, cơ quan đó đã đăng các danh từ phiên âm, lại kèm thêm danh từ viết nguyên văn — chắc là vì đã được sự yêu cầu của độc giả muốn có các danh từ nguyên văn ấy, để được hiểu dễ hơn.

Để góp chút ý kiến, chúng tôi đã theo dõi phiên âm của Việt tấn Xã trong khoảng nửa tháng, và đây là các nhận xét,. đưa ra trước khi có đề nghị.

1.— Những danh từ phiên âm đúng

Dĩ nhiên là phải có nhiều. V TX đã cố ý (rất đúng) theo nguyên tắc « phiên âm » một danh từ của 1 nước, thì phải theo đúng cách đọc của người nước đó ». Đó là một nguyên tắc hay không ai chối cãi. Những «Ang Giê, Giơ Neo, Nê Ru, Ca sơ mia»— cứ đọc lên là các người biết tiếngPháp (và có học) biết ngay là các danh từ nào.

Những tiếng đã quá quen thuộc Nga, Mỹ, Pháp, Mạc tư khoa, Ba lê cũng được giữ nguyên. Như vậy mới phải.

2— Những danh từ phiên âm gây...sự buồn cười !

Nhưng...phiên âm cho đúng, lại làm khi gây ra sự buồn cười hoặc là vì làm cho người đọc tưởng rằng các nhân vật người ngoại đó trở thành người Việt hoặc là vì làm cho người ta phải cười vì một nhân vật đương tốt hóa nên xấu xí vì... cái tên.

Đọc nhiều lần tên « ông Thăng », tôi cứ ngỡ là ông Lê Thăng. Nguyên Thăng nhà mình.

Tôi lại còn nghĩ là các ông Hết (Heath), ông Rót (hay Đin Rót) ông Hứt (Hood), ông Bết, ông Mốoc (Morse) sẽ chẳng mấy hài lòng nếu biết nghĩa Việt Nam của các tiếng ghi tên các ông.

Ông Mác-sai-sai (Magsaysay) nếu sống lại, có thể tức mình rằng cố kẻ bảo mình sai sai. Thà là mình mắc...say say !

Lại cũng có những tên là : hằng thông lân Tất, đất Hết-Sở (Hesse), tỉnh vừa là, vừa ho (La-ho, Lahore), với 3 anh chàng ma-cô (Ba-ma-cô, Bamaka). Tên các ông Lu-Ep (Luebke), Sơ-rô-đơ (Schroeder), Rốc-phơ-lơ (Rockefeller) đọc lên cũng thấy lạ lạ.

Phiên âm ra Cu-Ba nghe chẳng hay chút nào ! Thà là Cuba (viết liền), hay Quy-Ba, cho chính.

3) Những tiếng Phiên âm phức tạp

Mỗi vần lại có một dấu nối sang vần khác, như : Mắc-na-ma-ra, ô-đét-sa, Át-Lai-sít-tơ-Ven sông, Nê ô-Lao-hac-sạt, sao mà thấy phức tạp.

Đành rằng tiếng Việt là tiếng đơn âm, nhưng dùngquá nhiều dấu nối là phức tạp rồi. Mất công cho người viết, cho ăn công, cho người đọc. Mất đề nối các vần lại, ta thấy không có chỉ là khó đọc cả, không có chỉ là có thể gây lầm lẫn :

— Mắc Namara Ôđétsa, Nichson (Nixon). Equato (Equator) Colombia, Katanga, Madagátca...

— Hay là viết với chữ hoa ở dấu vần cũng được : OĐét Sa, NichSon, KaTanGa, MaĐaGátCa...

Ngoài ra có những vần Anh Pháp mà ta không nắn lâm phức tạp hơn : trong Ết cầm bờ ray (Lacambray) Tơ ru mân (Truman), Bơ rết đza vin (Bretzavile), Bơ ru nẻ i (Brunei), những vần bờ, tơ, bơ, kê như là thừa, đọc phải nhầm mà là sai lạc với cách đọc của danh từ ngoại quốc.

Ta có thể chấpnhận các vần *Tr, Fr, Kr, Dr Z* và như thế có thể phiên-âm : Etcambray Truman, Brazavin, Brunei.

Vần S ở giữa tiếng, nhiều khi không nên phiên âm : Ô-Đét-Sa (Odessa), có thể phiên âm Ô-Đe-Sa.

Những vần có đọc chệch đi một chút, xét ra không hại gì : cam, cân, cần, can : de, đê, vv... có thể dùng lẫn nhau được.

Cũng xin ghi chú rằng lối phiên âm thì lòng thông, với những vần tách riêng ra và nối nhau bằng những gạch nối, là một lối đã được dùng ở báo chí Việt Cộng lâm cho người đọc khó chịu và trong nhiều trường hợp không điển tả được đúng cách đọc.

4) Những tiếng không cần phiên âm

Tôi nghĩ rằng VTX đã làm việc quá cần thận khi đề :

— Mắc Na-Ma-Ra (Mac Namara)
— Ha-Ri-Man (Harriman)
— Kê-ny-a (Kenya)
— Xa-ha-ra (Sahara)

Mất công quá, khi mà ai cũng có thể đọc được tiếng cũ,khỏi cần phiên âm, vì tuy là tiếng ngoại quốc mà đúng là vần Việt Nam.

Những tiếng VTX đã phiên âm sau đây xét ra quá cần thận:

A-đi-A ba-ba, Ha-Ri-Man, Đa La Ri Vai, Na-xu-xi-on, Bơ-ru-nẻ-i, Công Gô, At sem, A-la ba-na, Nu-gê-ri-a, Xê nê-gan, Ma-da-gát-ca, Nô xa-van, Si-ca gô, Gơ-rê-gô-ry, Phu ma, O-rê-gông, Ha-va-na, Đa-ca, Kê-ny-a, U-gan-đa, Sa-na, Co-lom-bi-a, La Vic-to-ri-a, An-ka-ra, Cá-tân-ga, In-đi-a-na-pô lit, v.v...

Cứ viết những tên cũ chưa phiên âm, người VN nào cũng đọc được. Hay là thế nhỉ ? dân dị đi một chút xíu là đủ rồi. Và chăng, có đọc sai vần đi một chút xíu thì cũng chả làm sao :

Adi-Abeba, Hariman, Đelen Rivai, Nasution, Brunei, Công-gô, A Sam, Alt-bama, Nigiéria, Sên'gan, Madagátca, Nôsavan, Sirego. Gr'ig-ory, Phuma, Orégôn, Havana, Dakz, Uganda, Sanzz, Co'om-bia, La Victoria, Ankara, Katanga, Indianapôlis...

(Những tiếng trong loại này rất nhiều, vì vần ngoại quốc giống vần Việt).

(Xem tiếp trang 4)

Y HỌC VÀ ĐỜI SỐNG

NGƯỜI THẦY THUỐC *sân khấu và cuộc đời*

(hay là những cảm nghĩ khi xem đoàn Thanh Minh-Thanh Nga trình diễn « Khi Trời hừng sáng ».

Bác sĩ HOÀNG XUÂN THAO

Nhiều người, trong đó có rất đông các bạn trẻ, thường có quan niệm cảm nghĩ rằng, người thầy thuốc do bản chất của nghề nghiệp, dễ bị cằn cỗi, khô khan về phương diện tình cảm nghĩa là khó bị rung cảm, sức động bởi những biến chuyển của cảnh vật chung quanh.

Những người đó cho rằng, người thầy thuốc đã quen thuộc trong nếp sống hàng ngày với những cảnh chết,bệnh tật, với những nỗi năm đau khổ của người, bệnh hay người sống bừng khởi dậy ở những người vừa thoát khỏi tay tử thần lại không ngạc lạ gì với những tâm thân kiêu diễm hay những bỗ phận cố gắng

khinh động mạnh liệt đối với những người ngoài y giới, cho nên người thầy thuốc như đã bị « miễn dịch » đối với các tác nhân thường quanh tới, như đã thành một «hiện tượng trơ», trái tim đã thành «chai» khó gì mà lay chuyển nổi.

Những cảm nói dưới đây, chúng tôi đã được nhiều lần nghe hoặc với ý định bài bác, chê bai hoặc chỉ có tính cách trào phúng khôi hài :

— Bác sĩ thì chỉ nhìn thấy bệnh tật với vi trùng, khi khát nước gặp đồng nước mà mời, hy vọng chẳng đem uống, khi cái vào tiệm phở, họ cũng phải những đũa vào nước sôi hàng giờ cho tới khi vi trùng chết hết họ mới đếm ăn.

— Bác sĩ luôn luôn nhìn mọi người với con mắt một nhà giải phẫu, nhìn bản tay đẹp, có lẽ trước khi mần lấy, họ còn

(Xem tiếp trang 4)

CÂU CHUYỆN KHOA HỌC

TIẾNG NHẠC LÀ GÌ ?

✱ Khoa học và thiên nhiên tạo nên âm giai. — Dùng nhạc chữa được bệnh.— Ảnh hưởng của từng nhạc sĩ và từng điệu nhạc.

Bài của T. V. S.

Tiếng nhạc là một thứ tiếng động, nhưng đều đặn hơn, có tỉ chức hơn các tiếng động thường. Khi một vật ở yên hoàn toàn, thì nó không gây ra một tiếng nào hết. Nhưng khi nó động, thì sẽ gây ra tiếng Vậy trong tiếng Nhạc, có sự rung chuyển. Khi ta khảy cái giây đàn, giây đàn ấy rung lên một hồi rồi mới lại trở về tình trạng yên lặng.Khi nhạc công thổi lên tiếng kèn, thì không khí trong kèn cũng rung lên mà phát ra tiếng nhạc.

Tự nhiên, nhà bác học đi tìm xem cách rung ấy như thế nào, thì thấy rằng tiếng trầm hay thấp rung khác, mà tiếng bổng hay cao lại rung khác.

Người ta dùng những máy ghi đề đếm xem trong một giây đồng hồ, một giây đàn rung được bao nhiêu cái. Giây càng dài, càng lớn thì tiếng càng trầm và những cái rung càng chậm.Giây dần càng ngắn càng nhỏ, thì tiếng dần càng bổng, và nhưng cái run càng mau. Âm Thanh căn bản mà tất cả các nhạc sĩ trên thế giới đều phải theo, là nốt La.Khi nhạc công tấu lên nốt La, thì chiếc giây dần bay là không khí trong chiếc kèn cũng động theo một nhịp là 870cái rung động trong 1 giây đồng hồ.

Tiếng trầm nhất mà tai ta có thể nghe được, rung động 30cái trong 1 giây ; còn tiếng bổng nhất mà tai nghe được, rung động đến 4.000 lần trong 1 giây. Những tiếng nào rung động mau quá, trên 3.000 lần trong 1 giây, thì tai ta không nghe thấy,đó là những siêu âm.

Bây giờ chúng ta hãy lấy 1 giây dần, và vặn giây đề vào đúng nốt La. Dùng máy đề ghi,thấy rằng giây dần đó rung động 435 lần trong một giây. Nếu ta chặn giây đó ở đúng giữa giây, tức là bấm ở phím giữa giây, thì khi khảy lên lại thấy phát ra đúng nốt La, nhưng là nốt La ở bắt độ cao hơn nốt La trước. Chỉ ở mấy thầy nốt La này rung quyền nhiều lần hơn nốt La trầm đúng gấp đôi, nghĩa là 870 lần trong một giây.

Nếu lại chặn phần nửa đề cho cái giây chỉ còn có 1 phần tư, chúng ta lại sẽ được một nốt LA, nhưng nốt này còn cao hơn nữa, mỗi giây nó rung động được 1740 lần, tức là 4 nốt LA đầu tiên, và gấp 2 nốt LA thứ nhì.

Âm giai

Khi tấu lên những âm LA đồng thời, đầu trầm, đầu bổng tất cả các âm LA đều hòa hợp với nhau hoàn toàn, như thế chỉ có 1 âm mà thôi. Tất cả các âm khác đều như thế. Tỷ dụ : tấu lên đồng thời tất cả các nốt Mi trầm và bổng,tai người ta sẽ coi như chỉ có một âm MI mà thôi. Những âm ấy hoàn toàn hòa hợp với nhau.

Trong nhạc, người ta xử dụng âm giai, tức là một chuỗi những âm nối tiếp nhau. Một trong những âm giai là âm giai Do trường, có những âm Do, Rê, Fa, Sol, La, Si, Do... Âm đó cuối cùng, tức là bắt độ của Do đầu tiên, là một âm hòa hợp hoàn toàn với âm Do đầu tiên, cũng như một đại ra, mà chính là *do sự nghiệu cứu khoa học mà có*:

Nhà bác học tấu lên một nốt DO. Người ta nghiên cứu nốt DO ấy. Mỗi âm thanh tấu lên, không phải chỉ có một âm mà thôi, mà còn có những âm khác hòa trộn vào, hòa trộn một cách « rất hòa hợp » làm cho người ta càng thấy êm tai. Thế đó : tấu một âm DO trên dây đàn Tây Ban Cầm, nhà bác học không những tìm ra chỉ 1 âm DO đó, mà còn thấy lẫn trong đó những âm DO cao hơn, và lại có thêm âm MI và âm SOL nữa. Để rõ hơn, xin ghi như sau :

Tấu lên âm Do, nhà bác học nhận thấy có :

1) 1 âm Do với 261 cái rung động trong 1 giây;
2) 1 âm Do cao với 522, tức là gấp đôi lần cái rung động trong 1 giây;
3) 1 âm Sol với 783 rung động, tức là gấp 3 ;
4) Một âm Do cao hơn nữa với 1044 cái rung động tức là gấp 4;
5) âm MI, với 1.305 cái rung động, tức là gấp 5 lần rung động so với âm Do đầu tiên.

Tóm lại là nhà bác học thấy có 5 âm DO, MI SOL hòa hợp hoàn toàn với nhau.

3 âm Do, Mi, Sol ấy là 3 âm chính ở trong âm giai, Do trường khiến cần là nhạc sĩ, người ta cứ tấu lên những nốt Do, Mi, Sol một cách thậtlung rung cũng tạo nên được một câu nhạc nghe êm tai, vì tự 3 nốt đó đã hòa hợp với nhau rồi.

Nhà bác học tiếp tục nghiên cứu tấu lên nốt Mi là thấy hiện thêm nốt Si, tấu lên nốt Sol là thấy hiện thêm nốt Re và nếu tấu lên nốt Re mới mở nay là thấy hiện ra nốt Fa và La nằm ẩn bên trong.

Cuối cùng, gom lại tất cả các nốt hòa hợp với nhau ấy, người ta thấy một chuỗi âm thanh Do, Re, Mi, Fa, Sol, La, Si Do, mà người ta gọi là một âm giai. Trong âm giai đó Do, Mi, Sol, là chính và dùng làm gốc của câu nhạc.

Tánh chất

Khi tiếng nhạc tấu lên,người ta nhận thấy 3 tánh chất :

Thứ nhất là tiếng nhạc mạnh hay yếu, đó là do sự chuyển động của giây nhạc mạnh hay yếu.

Thứ hai là độ trầm bổng, đó là do con số rung động nhiều hay ít trong 1 giây, ít thì tiếng trầm, nhiều thì tiếng bổng.

(Xem tiếp trang 4)

Nhân Thông điệp «Hoà Bình trên Trái Đất » của Giáo Hoàng Gioan 23

Sự tiến bộ của con người do đâu?

Một xã hội chỉ tiến lên khi những giới đông đảo và nghèo khổ, yếu kém tiến lên chỗ sung túc, thư thái.

của HUY CHƠN

(Tiếp theo)

Đã đến lúc mọi thành kiến cần phải được cấp bách phá vỡ và *tất cả phải gặp nhau trên một điểm căn bản giữa bản tính của nhân loại*. Điểm căn bản đó là Lương Tri của con người.

Có sự hiện diện của lương tri, lý trí mới có được những tác động hữu ích cho đồng loại

Những bất đồng ý phi lý sẽ không tồn tại được. Đầy là điều kiện tiên quyết trong cuộc thiết lập một khung cảnh pháp lý chung.

Có ánh sáng của lương tri và sự trưởng thành của lý trí, ta mới có được những nhận xét, phán đoán khách quan, biết phân biệt chính xác lẽ tiến bộ, thoái bộ của chính ta, của đồng loại. Sự biện biệt này thoảng nghĩ, thấy không có gì khó khăn, nhưng thật ra, thường bị lệch lạc khi đã có sẵn những định kiến.

Thế nào là một cộng đồng có tiến bộ hay trong tình trạng chậm tiến ? Thường thì người ta trông vào về phô trương vật chất để phán đoán, chẳng hạn khi thoáng thấy những công thự đồ sộ tại thủđô của một quốc gia hoặc nhìn vào con số thống kê khối lượng hàng hoá to tát, nhiều người đã cho rằng cộng đồng đó có nhiều tiến bộ. Họ không nghĩ rằng những công thự đồ sộ kia không hề xác nhận tính thần phục vụ công ích của những người hữu trách đang sinh-hoạt nơi đó, cũng như khối lượng tài hoá kia không hề xác nhận phương thức sản xuất và phân phối tài hoá có được hợp tình cách hợp lý đối với chính những người trực tiếp góp phần sản xuất. Những phô-trương vật chất đó thường được coi như trang thái của sự tiến bộ nhưng lâm khi chính đó lại là một hiện tượng chậm tiến và có khi xa hơn thế nữa, đó là một biểu lộ của sự phản tiến bộ.

Trước sự nhận định sai lầm, lệch lạc mà hậu quả là gây chia rẽ trầm trọng giữa loài người và tai hoạ khốc liệt sẽ xảy ra do đó, Đức Giáo Hoàng GioanXXIII đã lưu ý mọi người phải tự mạnh dạn đạp đổ thành kiến cho tâm mắt được mở rộng để hiểu được những trào lưu tiến bộ có một hấp lực mạnh đối với nhân sinh trên mọi địa hạt kinh tế, xã hội, văn hóa.

chính trị và để biết chấp nhận những yếu tố tích cực, những yếu tố tạo đà tiến bộ của nhân loại.

Người đã nêu lên những bước tiến lớn lao mà loài người đã đạt được :

— Sự tranh đấu có phương pháp và hiệu quả của lao động toàn thế giới ;

— Sự xuất hiện của nữ quyền ;

— Sự tranh đấu giải phóng thắng lợi của dân tộc nhược tiểu.

Ngài cũng đã xác nhận xã hội con người hiện nay đã đến tiến sang một hình thức xã hội, chính trị hoàn toàn mới mẻ, đã phá tan bao luồng dư luận sai lầm lệch lạc đã ăn sâu suốt từ bao nhiêu thế hệ qua.

Trong qua những đặc điểm của thời đại mà Đức Giáo Hoàng Gioan XXIII đã nêu không ai không nhận thấy sự tranh đấu của lao động, của nữ giới, của các chủng tộc nhỏ yếu — tức là của các hạng người đang chịu nhiều thiệt thòi trong đời

(Xem tiếp trang 4)

TÙY BÚT

PHẢI CHI...

của H. P. T. (Saigon)

SUNG SƯỚNG thay cho những ai đã phải vất vả làm lụng ngày từ thuở nhỏ, vì họ không còn phải đêm ngày lao lung suy nghĩ tìm cách thích ứng với đời. Nếu là con «nhà cao cửa rộng» chả nói gì,đối với vấn đề này thì càng khoẻ thêm cho họ. Nhưng nếu là con «nhà thấp cửa bé» như tôi, thật là mệt, cái mệt mỏi của con người bất đắc chí.Đủ cố đến mấy cũ lẽ cũng chả thể thói, khó mà ngóc đầu lên nổi ở xã hội ngày nay.

Tôi là 1 con người bé nhỏ. Khao khát học. Được học.Áp ủ nhiều mộng : lớn, bé. Khi bước chân vào đời mộng vẫn hoàn mộng. Cả lớn lẫn bé không mộng nào thực hiện được. Đến nay hoàn toàn tiêu tan. Tiêu tan ở mực độ buồn tủi nhất. Thì ra thực tế bao giờ cũng đắng cay.

Từ nhỏ, ý muốn tiến thân bằng đường cử nghiệp, nên ở nhà lúc nào tôi cũng có sách giáo khoa trong tay. Nằm trưa ra giữa nhà như Lê Ngọa - Triều ngẫu nghiên sách như mọi nhà cây. Đối với gia đình tôi chỉ là một mấy ăn, một mấy uống, một mấy tiêu xài chẳng góp vào một cái gì cả. Nhiều khi tôi thấy bớt rứt, xấu hổ và tự thẹn cho kỷ sinh của tôi. Mẹ cha lớn tuổi mà phải khổ ải, quần quật vất vả đầu tắt mặt tối để lo tìm bết cơm manh áo cho gia đình ; trong khi trẻ như tôi lại uể oải, ăn no đi nằm cho đầy lưng tốn vải. Thật là trẻ vô tích sự !!!

Tôi luôn thầm lý luận để cố vớt vát bao chữa cho hành vi của tôi bằng câu : « Thì mai kia khi công danh đã đạt, lúc đó mặc sức cho ông bà nhàn. Tha hồ mà ngồi hưởng... mà nở mày, nở mặt với bà con, xóm giềng, làng nước... Qua cơn bĩ cực tới hồi thái lai chớ gì ! »

Ngày qua, tháng lại, năm đến. Công danh chẳng những không đến theo năm tháng mà lại càng ngày càng xa, xa tít mù vời... vô vọng.

Liên tiếp mấy kỳ thi vào ngành tôi đều trượt cả. Thật là mia mai, thật là đau lòng. Một anh bạn đùa : «Mình cần phải rớt đề nhường cho họ, họ với mình là tình nghĩa đồng bào, cùng giống Rồng Tiên thì họ đỗ, tức là mình đỗ, họ sướng tức là mình sướng chứ có chi mà buồn !!». Lời anh bạn nói nghe thấy êm tai, nhưng chết nỗi họ ăn mỹ vị cao lương, mình có cầm thấy miệng mình ngon không ? Họ mặc áo ấm buổi sáng mùa lạnh, thân mình có cảm thấy ấm không?..Tôi nghĩ đại như vậy.

Ngao ngán con đường cử nghiệp tôi bèn quay sang học nghề. Dù vậy tôi vẫn còn hết tiếc những chí nguyện của ngày qua, nên lại cố xây một cao vọng khác. Đó là noi gương đọc sách « trộm » của văn sĩ S. Parkes Cadman : Dầu sách trong tối khi nào rảnh sẽ lấy ra đọc.Nhưng không may cho tôi, ông chủ «chinh» tôi một trận nên thân trước mặt bọn thợ.Ông còn cảnh cáo sẽ tống cổ tôi khỏi sở nếu tôi còn giữ mất tật ấy. Thì ra tôi không phải là Cadman,cũng như thôi đại ngày nay không phải là thời đại thời Cadman và nhất là nước nay không phải là nước của Cadman.

Ngậm ngùi cho số phận tôi tự ý rút lui.

Lần thứ hai tôi xin vào tập sự nghề in. Rút kinh nghiệm ở kỳ qua tôi cần thận giữ thân hơn, cố thích nghi với bọn thợ chứ không dám đẻo bông chữ nghĩa nữa. Dù là tôi hết sức khao khát được đọc những dòng chữ tốt lành do mấy in ra.

Đoan chắc là bạn sẽ rất bỡ ngỡ, lo sợ, và cả buồn cười nữa khi bạn mới tập tễnh vào tập sự trong nhà in này, nó cực kỳ đặc biệt, không giống bất kỳ nhà in nào trên thế giới. Chắc chắn bạn sẽ sững sờ, hoang mang khi họ ra lệnh cho bạn lấy «miếng mông» để «raclet» lô, họ giương cổ quát; «miếng 4, mông 4, miếng 4, mông 4... ba, ba... miếng 4, mông 4 !!!...»

Xưa rầy tôi có biết «miếng 4, mông 4, là cái quái gì đâu. Thế rồi họ lại trò tài chuổi bới tôi rất độc, ngay sau đó họ lại cười nhân nhở ra chiều đắc ý lắm ! Nhiều khi họ không ngại dùng vô lực để áp chế tôi. Tôi đã phải nhận ngại ! thời gian mới «thông cảm» nổi cảnh ấy. Cái cảnh «ma cũ hiếp ma mới » tôi đã thấu hiểu rồi, đó

(Xem tiếp trang 4)

Tự Do

Số 1.932— CHỦ NHẬT 18-8-63 TRANG 4

Đàn ngang cung

(Tiếp theo trang 2)

CHƠI NGANG

Mưỡu :

Hừng lên cũng muốn chơi ngang
Tự Do quá trông e bàn dở giây
Nỗi lòng thốc mốc ai hay
Đem câu tâm sự cậy tay Bác Hồ.

Nói :

Tho bát cổ sao mà mất giá ?
Khoán vàn chương nghiêng ngả lại ăn tiền !
Nay nói ra kể cũng hội phiền !
Tâm trạng ấy tỏ riêng cùng các bạn.
Buồn xa vắng trông hoài tin nhạn !
Nhớ mênh mông thêm rối ruột tằm !
Chí mong dân nổi khúc cuồng ngâm
Hồn trí kỷ mừng thầm hoa trúng số ?
Bao đó rách bấy giờ trút bỏ !
Đã tự do Ông Chủ thống vào
Rõ một anh hào.

NGU IANG

SỐ ĐÀO HOA

Tin các bạn : Mr. Sa Quốc Lý nọ đã 8 con, bà nhà thọ mạt anh Thọ kỷ tiết mới 18 tuổi đã xây tổ uyên ương.

Cái số Đào hoa số mãi hào,
Cứ gì của dẫn với tay trao
Trai ba bảy vợ cón chơn chửa,
Gái bốn năm con vẫn mắc vào.
Rộng hẹp trăng đen rồi cũng vậy,
Ngắn dài dai dẻo có làm sao.
Nơi cam rừng mờ mà ra chuyện,
Có tiếc nhân gian mới nhão nhào.

Ch. SỐ ZÁCH

HỌA

Luật sư kiêm Vô sĩ « của Cụ Hậu Điền đăng trong báo Tự Do ngày 8-8-63

Cùng nghề «thầy kiện» lại choang nhau !
Hỏi thử : tài cao, học rộng đâu ?
Nỗi tiếng đồng môn, cò cả cốc...
Chung gian khác giống, bi thương bâu...
Ở hay ! gỡ tội mà vương tội ?
Gõm thật ! sánh câu lại mắc câu !
Hay bởi trời Nam đương lúc loạn ?
Tử trên đến dưới rặt điên đầu ?

BA BÔNG

ÔNG ĐỐC... KHÔNG HÁCH

Ông P. Cảm viết giấy kêu 504. nhờ châu cảm đến Bình viện Quảng ngãi, kẻ bệnh của ông, mời Bác sĩ HTV. là Quản Đốc đến khám hoặc cho toa. B.S. cũng là một y sĩ tư.

Bức sĩ quái thân ấn ý, đuổi người cầm thư. 504. không cho đưa và hỏi : Tiền gì đây ? Thằng Cảm là thằng nào ?

Ông Cảm lên tiếng trong mục Nói hay Đừng. T.D. ngày 4-8-63 và mong Bác sĩ HTV. công bố lối nói mục phải thế nào để nhận đến Quản khỏi phải lầm lắt.

Sao ông bạn vức mang quá lố ?
Bác sĩ ai công bố cách mới ?
Minh lầm thì sửa cho rồi,
Trách mình trước đã... còn người xét sau.

Phàm bất cứ ai đau, phải đến,
Con bệnh mà khiêm diện : khám mò ?
— Đau gì ? — Đã kể trong thơ.
— Ở hay, ông đã đốc tờ năm nao ?

Bạn coi rẻ biết bao bác sĩ,
Như đông y... bạn nghĩ làm rồi,
Chỗ đúng lầm phận với vỗi,
Nhà riêng mặt vực một trời khác xa !

Vợ bạn ốm nằm nhà lá trái,
Thư sai người mang lại nhà thương.
Công tư lần lộn 2 đường
Hèn nào bác sĩ thất phương» phải không !

Chú trách Ngài đã dung «nước cáy» (1)
— «Tiền gì đây ? — Thông ấy... Cầm nào ?»
«Này thư, này bạc, biết tao...»
Hẳn giới cắc kẹo, tào lao... xin thề ?

Nghề bác sĩ là nghề oai nhất,
Giám Đốc ư ? Cao ngất chức quyền !
Đã là phạm thượng quan trên,
Lại còn vô lễ bỏ tiền vô bao !

Ngài chẳng quản công lao học tập,
Nguyện cứu dân ở khắp mọi nơi.
Vai mang xứ mệnh của Trời
Há vì bạc thếp, bạc rời mà hàm !

Năm chục bạc xé làm trăm mảnh,
Người gửi cồn đáng đánh chục roi.
Biết chăng : Trọng nghĩa khinh tài ?
Chỉ cần chữa bệnh, ai đòi tiền công..

Vì dù muốn tiền nong sòng phẳng,
Và tính sao cho thẳng mực tàu,
Hãy đưa mười bách «bubi đầu»
Nếu thừa : tính toán thối sau, ai thèm ?

. . . . . .

Cùng cảnh khổ dĩ nhiên thương lẫn,
An ủi nhau... thà nhân đỡ ghiền :
«Ước gì khỏe mạnh liền liền,
Khỏi tiền bác sĩ, mất tiền, tật mang !»

THIẾT THẠCH
L.V.A.

NHÂN CÔNG - TRÌNH PHIÊN - ÂM tên ngoại quốc sang tiếng Việt...

(Tiếp theo trang 3)

5)Vài chữ phiên âm sai

Lối phiên âm đổi vần như các bận sinh quán tại miền Nam hay lâm (p đổi ra b) và ưa dùng vần dz cho vài nguyên âm vần y xét ra không nên:

Mikoyan đã được phiên âm là Mi-cô-dân.

Yemen, phiên âm là DêMen

Ayub Khan thành A dúp Khan.

Youlou thành Da Lu, Laponie thành La-bô-Ni, Ta cứ nên phiên âm như sau : Mikôian, Ê-Men, Ayúp. Khan, U-Lu, Lapôni, Perofit. (nên giữ các âm P, F).

6)Vài phiên âm đặc biệt

Đó là cách phiên âm tiếng nước nào theo cách đọc nước đó. nhưng những tiếng ấy lại không thông dụng nên rất khó biết (trừ trường hợp VTX phải mướn người biết tiếng Đức, Nga, Đại Hàn...).

Pak-Chang-Hi, đã được đọc theo Việt hóa tiếng Hàn là Phát-Chánh-Hi. Nhưng lối đọc của người Hàn lại dùng là Pak-Chung-Hi. Nên dùng cách nào ? Ta cứ để Pac-Chung-Hi cũng được chứ sao ?

Sygman Rhee. đã thành Lý thừa Vân. Nhưng thật thì âm Si man Ri mới thật đúng cách đọc của Hàn.

Nê-ô-lao-hạc-sạt, tên dùng Nêo Lao Haksat (Pathet Lào) không đúng bằng Nêo-Lào Hâc-sạt.

Cứt Xếp không đúng bằng Kho-rứt-Xốp. Nhưng CútXếp lại là cách đọc quen.

Schrosder, Ngoại trưởng Đức, đã được VTV phiên âm là Sơ-rô-đơ rồi sau sửa là Sơ-cơ-rô-đơ. Hai lối phiên âm đều chưa chính (Sch đọc như s ch đọc như k. er đọc như e).

Nếu bảo là phiên âm đúng như cách đọc thì huốn tước Hôm (Lord Home) đọc gì là Mac A tuya. (Douglas Mac Arthur) Ê Ra (Erhard) Mi a mi, v.v... là sai, vì phải đọc như huấn tước Hium, tướng Đugla Mạc A"Thơ, bậtrưởng E hác, Mai ây mi, mới đúng.

Tuy nhiên, cũng không nên quá thác mắc vì việc phiên việt cho thật đúng cách đọc. Tacứ viết Miami, Hôm, rồi đọc như đã viết, cũng chả sao, vì người Pháp vẫn theo cách đọc Pháp mà đọc tiếng Anh cũng vẫn được kia mà. Duy phải ghi là Mac A Thơ. E-hác, cho đúng quá sai cách đọc. Sai ít thì được, sai nhiều không nên

Kết luận

Qua những nhận xét kém với đề nghị trên. bên cạnh những ưu điểm và sáng kiến mà VTV đã có chúng tôi nghĩ rằng :

1) Nên phiên âm theo cách đọc của mỗi nước.

2) Nên bỏ lối cách biệt'ưng vần nối nhau bằng gạch nối, nên viết liền lại như tiếng nước ngoài sau khi đã phiên âm (cố nhiên vẫn tôn trọng những chữ rời của tiếng nước ngoài)

3) Nếu phải tránh âm tục hay buồn cười thì cũng nên, miễn là vẫn không trệch âm quá. Chứ trọng phiên âm, những không quá câu nệ để phiên âm cho thật đúng.

4) Nếu chấp nhận vài âm Âu như P, J, Dr, Bl, và cốt âm tương tự (kết vì tất cả thế hệ mới ở VN đều có học sinh ngữ ngoại ngữ và rất biết các vần ấy). Âm đ của ta, có thể lộn với d, chứ ta có thể thay bằng z. Chỉ có âm ch của Pháp là ta khó phiên âm đúng (mà nếu dùng ch của ta thì lại sai, đúng ra cũng không dùng) vậy có thể đăng âm sh (âm của Anh, âm quốc tế).

5.— Nhiều âm của Pháp, Anh thật ra không đúng nhưng mạnh quá đồng ta nên chủ ý chỗ đó. Thí dụ : Bờ-rất-za-vin (Brazaville), vẫn ắt không cần thiết. Viết : Brezavin là đủ. Ô dét-sa, nên đổi Odesa.

Lối viết như trên giản dị và đủ hết vần. Lại được cái lợi là người có học sinh ngữ cũng nhận biết được qua các tiếng đã phiên âm.những tiếng tên người tên đất, mà họ đã học, đã xem.

Xin đan cử một ít thí dụ như sau, để quý bạn xét : cố Tổng thống Macsấysây, bộ trưởng Mac Namara, nguyên phó tổng thống Nixon, ông Hariman, tướng Nasuxion, tướng Nôsaan, hoàng thân Pauma, ông Kennedi, ông Nikôian, tướng Pac Chung Hi, ông U-Then, ông Rocphelo. Nhưng tên người có một vần, nên dùng tên đầy đủ cho thành mấy vần. Ông Atlai Siventon, ông Truman, ông Perefit, ông E-hác, ông Aúp Khan. Các nước Brunei, Congô, Angu, Alabama, Nigeria, Senegal, Madagascar, Oregon, Kênga, Uganda, Colombia, Etcambray. Các thành phố Odesa, Brazavin, Shicago, Havana, Indianapolit v.v.. Xét ra lối viết đó dọc dễ dàng. mà ta vẫn có cảm tưởng là danh từ ngoại quốc.

Việt Tấn Xã được lợi thế trong công việc phiên âm, vì những bản tin của VTXđược đặt tất cả các bảo đăng lại, do đấy sự phiên âm được phổ biến rất mau chóng. Vì thế, sáng kiến của VTX càng quan trọng, và nên quy định ngay một phiên âm dân dã, để dọc lại vẫn tôn trọng nhiều nhất một cách quốc tế để những người thọ sinh ngữ (rồi đây là tất cả người Việt) và người ngoại quốc dọc báo Việt Nam hiểu ngay là những tên người, tên đất nào, ngoài ra lại có thể chấn dứt được ngay sự mở ngoặc để ghi những danh từ ngoại quốckèm bên.

Chúng tôi nghĩ rằng lối phiên âm đó sẽ vượt trội lối phiên âm máy móc và quá nệ âm ngoại quốc mà Bắc Việt từng làm. Cộng với các ưu điểm mà VTX đã có, và chắc là sẽ còn cộng với các đề nghị của nhiều bạn đọc và dịch giả khác, có thể xây dựng một lối phiên âm đúng khoát mà toàn quốc chấp nhận và đành bạt luôn lối phiên âm mác và phức tạp của sách bảo Hànội. VTX không cần thận trọng lắm, cứ bạo lên m-ệt chút nghĩ rằng cả thế hệ thanh thiếu niên, thiếu nhi ta đều có học sinh ngữ ngoại quốc, là phải thành công.Còn những người không có học thì các tiếng đâu đã phiên âm rồi, đều không gợi trong óc họ một ý niệm gì khác những tiếng thuần ngoại quốc. TRẦN VIỆT SƠN

Sự tiến bộ của con người đo đâu ?

(Tiếp theo trang 3)

sống nhân loại — là hoàn toàn hợp lý. *Vì những cuộc tranh đấu đó mỗi khi đạt được một thắng lợi là đã tạo một bước tiến cho nhân loại;*

Vậy, một cộng đồng có *tiến bộ* hay đang chận tiến hoặc trong tình trạng *thoái hóa* là cần cứ vào đời sống vật chất và tinh thần của *những giới đang đào vò yếu kém* trong cộng đồng đó đang được tiến *dần sung túc thư thái* hay đang *hi hục vật chất* hoặc đang ngày thêm quằn *quại khốn cùng.*

Phải căn cứ vào mức độ giải quyết những nhu cầu thiết yếu của đại chúng làm mực thước để đo lường *sự tiến,* thoái, chứ không phải đựavào vẻ phồ trương, mức thôn tân của một thiểu số ưu thế của cộng đồng để đặt định.

Sau khi nghiên cứu kỹ bức thông điệp hòa bình của Đức Giáo-hoàng Gioan XXIIITông thống Kennedy đã tuyên bố cố lê chúng ta sẽ phải học tập ngôn ngữ của sự tiến bộ.

Lời tuyên bố nầy được đặt trong khung cảnh các quốc gia kỹ nghệ tiên tiến,chắc có,nhiều người rất ngạc nhiên và không khỏi cho rằng những lời lẽ đó có phần nông nổi hoặc thiếu sự thận trọng. Thực ra, lời tuyên bố đó là một bộc lộ thành khẩn và có nhiều ý nghĩa sâu sắc. Bởi vì hơn ai hết, Tổng thống Kennedy đã hiểu rất rõ, ngày trong các cường quốc, ý nghĩa của sự tiến bộ vẫn mờ mịt đối với khuynh hướng của nhiều phe nhóm.

Không thiếu gì những kẻ có một trình độ văn hóa cao, được gọi là hạng thượng hưu trong xã hội lại vẫn còn thành kiến cổ lỗ khinh ghét những chủng tộc khác mình da. Không thiếu gì những kẻ, bề ngoài thì hô hào phát triển chợ xã hội, chỗ cùng đồng, nhưng hành vi của chúng là đàm áp thủ đoạn có gắng duy trì hiện trạng càng lâu càng hay, vì theo chúng, quốn chúng có phát triển kinh - tế, đời sống có khá quan hơn, tất sẽ thay đổi tương quan xã hội, do đấy, những đặc quyền đặc lợi của chúng sẽ bị giảm mất. Không thiếu gì những kẻ với một thế lực vượt biên giới quốc gia, vẫn dựng mọi âm mưu toan bảo vệ, phát triển những mưa mô độ hiểu loạn gây điều linh khổ sở cho nhân dân các lãnh thổ ấy và làm khi diễn-biến đến thành cái gọi là « chiến-tranh địa phương » và dẫy là ngòi dẫn hỏa âm ỉ của một cuộc chiến tranh toàn diện.

Tất cả những hành vi, của những phe nhóm trái ngược với sự tiến bộ, trước tình thế quốc tế hiện nay, đều là những nguyên nhân xa gần đưa đến thảm họa chiến tranh nguyên tử, sự trạng mà Tổng thống Kennedy đã nhiều lần ngỏ ý không muốn để làm vào thế bị động.

Lời tuyên bố bộc trực của Tổng thống Kennedy về sự tiến bộ kể trên cũng là một dịp giản tiện nhau như nhiều lớp người được coi như đồng ngũ phải biết phân tích, xét lại tư tưởng, nhận chân đường lối để đuổi kịp nhịp tiến bộ đòi hỏi của thời đại.

Trong giai đoạn lịch sử hiện nay, những người hữu trách của cộng đồng cần phải biết hiểu biết chính xác lẽ tiến thoái của nhân loại, của cá được những tư tưởng tiến bộ và nhất quyết phát động cấp dụng thực sự trong chính sách, đường lối quang tự cộng đồng và giao tế giữa các quốc gia, có được vậy, tình trạng quốc tế cũng tạm bớt lo ngại được.

Trong bầu không khí cởi mở phóng khoáng, các cuộc tranh chấp quốc tế sẽ được dàn xếp ôn hòa bằng những cuộc thảo luận điều đình. Mọi cộng đồng sẽ thẳng thắn nhận những ưu điểm,khuyết điểm, của nhau vì đã *cùng thỏa thuận định nghĩa chính xác của mỗi danh từ, tức đồng ý về tính cách hợp lý hay phi lý của tất cả mọi sự, việc.* Với tình trạng mới nầy, các cộng đồng mới có thể cùng thiết lập một khung cảnh pháp lý chung dù hiệu lực khiến tất cả các cộng đồng đều sẵn sàng tuân giữ và do đó công ích của toàn thể nhân loại được phát triển nhịp nhàng với Pà tiến coi như vẻ tận của khoa học, kỹ thuật hiện đại.

Đây là giải pháp mà Đức Giáo Hoàng Gioan XXIII đã trang trọng nêu lên trước thế giới.

Giải pháp đó rất đơn giản và sát với thực tế khách quan, loài người có thể thực hiện đề xây dựng nền hòa bình trường cửu, nếu những người hữu trách các cộng đồng có được một lòng chân thành và một quyết tâm thực hiện.Quyết tâm thực hiện giải pháp đó tất sẽ loại được những nỗ lực lớn lao với mất thần kinh hệ luôn luôn căng thẳng, một tổn phí không lồ tăng việc thi đua vũ trang để chế ngự với hy vọng chấp chớn tiêu diệt thù địch luôn luôn chống chính, mà thực ra, đây quả là động lực thúc đẩy chiến tranh sẽ bùng nổ bất thần.

Đi phải hướng là sống, là tiến bộ, là được tất cả. Đi sai hướng là bị tiêu diệt, là rơi vào vòng thoái hoá, là mất tất cả. Hai con đường, hai hướng đi, nhân loại sẽ chọn đường nào ? Các người hữu trách của các cộng đồng sẽ phải có thái độ nào ? Thụ động chờ cuộc rủi may lôi cuốn? hay phải mạnh dạn lên, dùng với thế cách của những tay lãnh đạo cộng đồng — hành động hợp với lý lẽ của lương tri, phải cầm vững vận mệnh của quốc gia, nắm quyền chủ động thích ứng với tình thế !

Trong một liên minh chính trị hay trong một liên minh kinh tế, trước tình thế quốc tế hiện nay, những người lãnh đạo cộng đồng — dù là một cộng đồng nhỏ yếu— phải biết đặt mặc cảm tự ti chung tộc, phải nhận chân tư thế của mỗi cộng đồng,phải biết tạo lấy thế chủ đồng bằng một phương thức hữu hiệu của một quốc gia, tức là bằng sự có một cộng đồ các đại diện trung thực của đại chúng để bộ máy công quyền được điều hành đắc lực, gây ảnh hưởng tốt đến toàn khối trong hướng mưu công ích. Chính sách chân chính của một cộng đồng — dù là cộng đồng nhỏ yếu — khi được kiện quyết thực hiện sẽ có tác dụng như một luồng ánh sáng khiến cho cả khối liên minh đang lững lờ, phân vân tìm đường lối trong một khung cảnh mịt mờ, phải hướng theo.

Một cộng đồng sẽ đương nhiên là một thành phần quan hệ trong cộng cuộc xây dựng nền hòa bình thế giới hoặc sẽ chỉ là một quần cư thì, thứ cho một cuộc tranh chấp không lối thoát ? Đây là trách nhiệm nặng nề, to tát trước dân tộc, trước lịch sử của những người lãnh đạo mỗi cộng đồng.

Đức Giáo Hoàng Gioan XXIII đã ra người thiên cổ.

Những lời lẽ chân chính của Người sẽ là chất keo son gắn bó tinh thần nhân loại thành một khối cộng đồng hoàn dệ hoặc đó sẽ là lời cảnh cáo nghiêm trọng trước tâm hồn của loài người ? Chưa có những triệu chứng

TÙY BÚT

Phải chi...

(Tiếp theo trang 3)

là một định luật bất di bất dịch — nhưng ở đây họ lại làm mưa làm gió, thà hỗ tác oai tác phúc mà những kẻ mới vào học nghề đủ muốn đủ không cũng phải đành chịu làm vật hy sinh cho họ,làm đối tượng cho sự thèa mãn thêm khát tiền cuồng của họ.

Thế là tôi lại ngậm ngùi tủi phận thêm một lần nữa. Lần hay có lẽ khác nghiệt ế chế hơn,bất mãncuộc sốnghơn.Những muốn theo gót Trương Lượng lên núi tu tiên cho rồi, nghĩ vì còn bốn phận đối với gia đình với Quốc gia, không thể đứng đứng theo ý nghĩ ấy được ; nên tôi cố tìm một « cái gì » khả dĩ có thể xui tôi hăng say với nghề hơn. Không lẽ tôi dư. cầu « nhất nghệ tinh nhất thân vinh » mà hồi xưa hồi xưa tôi đã học được, ra để tự an ủi !!!

Đã nhiều lần quyết định và bắc bỏ, rốt cuộc không đâu vào đâu ! Ôc vẫn rối như tơ vò. Ngày bốn lượt đi, về uể oải, thẫn thờ, kết kết trên yên « ngựa sắt ». Đời, trước mắt tôi là cả một địa ngục bao ác và kinh tởm nhất...

Tại sao tôi không muốn an phận là một thầng thợ ?

Tại sao tôi mãi mong muốn là một công chức được ăn lương nhà nước ?

Có phải lăm công chức thì cuộc sống mới được bảo đảm hơn không ?

Thật là khốn khổ cho tôi. Tôi không thể nào hiểu nổi khi những chăng trai khác cũng một lứa tuổi như tôi rất hài lòng an phận về nghề nghiệp ấy, trong khi tôi lại bất mãn, xét xa không lúc nào ngoài.

Họ có học hành nhiều nhỏ gì đâu. Ấy tại sao đời, đối với họ trơn quá thế. Còn tôi mang danh là người có hoccấp sách đến trường ngoài mười năm hẳn hoi. Ấy tại sao đời đối với tôi tồi tàn đến thế ! !

Có phải học làm cho tôi khổ tâm không ?

Người ta đã từng bảo học là để hiểu biết hơn người, để quán thông nghĩa lý ở đời, để con người cao thượng hơn nếu không là bậc siêu nhân thánh triết thì cũng là người cao kiến vượt khỏi thói thường. Ấy thế mà ngày nay tôi học chẳng thành cái thế gì cả!!!

... Cái học ngày nay cứ đưa hình hài tôi lần vào ngõ bí. Đến rồi tôi tự nghĩ : « Phải chi được sống lũi lại vài trăm năm về trước có lẽ tôi sẽ hoàn toàn an nhiên.

Phẩng một đoạn trong nhựt ký của tôi.

H.P.T (Saigon)

Câu chuyện KHOA HỌC

(Tiếp theo trang 3)

Và thứ ba là cái chất riêng biệt của tiếng nhạc,đã khi nghe cùng 1 nốt Sol hay bít cứ nốt nào khác, ta có thể phân biệt được là tiếng dương cầm, vì cầm hay Tây ban cầm... tóm lại là phân biệt được các tiếng dàn với nhau. Cái tánh chất đặc biệt ấy để phân biệt nhạc khí, là do các âm thanh phát ra không phải là âm thanh đơn giản, mà là một âm thanh hòa hợp có những âm hòa hợp khác đi kèm. Quý vị đã biết rằng các tấu một ân Do lên là có các âm Mi và Sol đi kèm, và nhỏ hơn.

Tùy từng nhạc khí,những âm-hoà hợp đi kèm một âm chính sẽ nhiều hay ít hoặc lớn hay nhỏ một cách khác nhau, và do đấy tạo ra một âm thanh đặc biệt của từng nhạc khí.

Chính là do những nhân xét khoa học mà nầy ra những quy tắc để sáng tác nhạc, đi tư nhạc đơn giản đến nhạc có hòa âm. Chỉ có một cây đàn lên tiếng hay một người khác hát, thì đó là thứ nhạc đơn giản, cái hay là ở chỗ các âm xếp-đặt có thứ tự để hoà hợp nhau.

Nhưng khi có nhiều thứ đàn trăm bổng khác nhau cùng tấu lên, và 3, 4 người cùng hát với những giọng cao thấp khác nhau, thì những âm phát ra đồng thời và cao thấp khác nhau lại còn phải được tổ chức

(Xem tiếp trang 2)

rõ rệt đủ để quyết đoán. Tuy nhiên,bức thông điệp hòa bình vốn có 1tiềm lực tinh thần khả dĩ thúc đẩy mở mân một giai đoạn mới. Những biện chuyển quốc tế đang diễn xác nhận sự biện hệ trọng nầy.

Tình trạng nhân loại sẽ đủ như thế nào, hành động nhiệt tâm cảnAngười đối với nền hòa bình thế giới vẫn vững đang là một công nghiệp lớn lao đầy thời đại và đang được ghi vào tâm khảm nhiều người.

Y-học và đời sống

(Tiếp theo trang 3)

phải bỏ ra mấy phút để suy tính lại xem bàn tay đó có bao nhiêu chiếc xương, có lại và duỗi ra nhờ bắp thịt nào, dây thần kinh nào ?

— Đứng trước người đẹp, họ còn dần đo xem đôi mắt đẹp và mơ kia có phải là đôi mắt của người lao phổi, đôi mắt hồng hào kia có liên quan gì tới bệnh cao huyết áp, bộ ngực nở nang kia có ảnh hưởng gì bởi tuyến nội tiết nào, cái eo, cái hông kia có ảnh hưởng gì tới sự sinh nở sau nầy không ?

Nói tóm lại, nhiều người đã nhìn ở người thầy thuốc một con người khô khan, nhìn đời với con mắt hoàn toàn nghề nghiệp, ưa chuộng thực tế, và hầu như không có trong người một chút « mầu lãng mạn » hay « nghệ sĩ tính » nào.

Tất nhiên, trong nghề nào cũng có những người mà tử nếp suy tư tới hành động, thái độ bị méo mó vì nghề nghiệp. Trong y giới, hẳn là cũng có những bác sĩ luôn luôn nhìn thấy mọi người đều bị bệnh hoạn và mọi vật quanh mình đều bị nhiễm trùng.

Chính tôi, mặc dầu đã đề cao cảnh giác là dùng đề bịnghề nghiệp chi phối quá nhiều, tuy không phải là luôn luôn mà cũng nhiều khi đã nhìn đời qua cái kính hiền vi và nghề đời qua cái ống nghe.

Đây là chuyện người thầy thuốc trong cuộc đời. Bây giờ tôi chuyện người thầy thuốc với sân khấu mà ở đó một cuộc đời đã được dựng lên một cách giả tạo. Chúng ta hẳn thấy ngay rằng, cuộc sống thực còn chẳng lắm rung động được trái tim cần cù của những người ăo trắng thì cuộc sống giả trên sân khấu hẳn khó mà gây được tác động nào đối với nội tâm họ.

Tôi không muốn tin như vậy nhưng thủ thật là sau nhiều lần xem trình diễn ca kịch, tôi đã bắt buộc nhận chân rằng những cảm nghĩ trên không hẳn là sai và những buổi đi xem đó chỉ có giá trị một thứ giải trí giúp mình qua một đêm khó thất nghiệp không hơn, không kém. Và tôi nghĩ rằng hoặc con người thầy thuốc của mình khó khan thật, hoặc cơ thể của tôi đã gã cỗi rồi nên không còn thể dạo động nữa.

Nhưng một việc bất ngờ đã xảy ra. Trong tuần rồi mấy người bạn đã rủ tôi đi xem một đoàn hát (doàn Thanh Minh Thanh Ngạ) trình diễn một vở tuồng lịch sử (Khi trời hừng sáng) tôi bỗng lấy lại được cái niềm tin tưởng của mình, tin tưởng là sân khấu không phải chỉ có tác dụng giải trí, là sân khấu không cách biệt hẳn với cuộc đời, là con người thầy thuốc không phải khô khan hoặc nghèo nàn về tình cảm mà trong nhiều trường hợp cũng đã phải đóng kịch mà không được người đời thông cảm, chẳng hạn như thầy thuốc thể lộ ra sự thất vọng khi một bệnh nhân đang trông cậy tuyệt đối vào sức mạnh cái tử hoàn sinh của ông thầy, không thể cưỡng cuồng lo âu, mất trí khi tình nhân một bệnh nhân đang treo trên sợi tóc, không thể có thời giờ an ủi gia đình bệnh nhân mà phải thiết thực lo việc cứu chữa để tranh thủ vội từ thân từng giây phút, hoặc một vài khi bất khả kháng không thể hy sinh người con để cứu người mẹ.

Còn nói gì chuyện đứng trước người đẹp, hẳn đã là con người thì không thể rung cảm, sao xuyến nhưng người thầy thuốc luôn luôn để trong tâm chức nghiệp lên trên hết,phải tự mình kìm hãm lấy mình, đành mang tiếng là kẻ vô tình.

Trở lại vở tuồng đem hôm đó, trọn suốt 3 tiếng đồng hồ, tôi đã quên hẳn mình là khán giả mà sống hẳn với các nhân vật trên sân khấu. đau sót khi họ đau sót, vui buồn khi họ vui buồn.

Nói như thế, có mới chỉ đúng một phần, thực ra phải nói là các nghệ sĩ đã nói lên chính cái đau sót, cái vui buồn của chính mình và cái mình đã đã được soạn giả đưa lên sân-khấu qua hình ảnh một nhân vật khác, mà nhân vật trên sân khấu như vậy đã gói ghém tới hồn xác của cả 3 người : soạn giả, diễn viên và khán giả.

Nhưng không phải luôn luôn cả 3 con người này lúc nào cũng gặp nhau ở một nhân vật. Thọ chỉ gặp nhau, hòa hợp với nhau khi nhân vật nói lên được cùng một lúc tâm trạng và hoàn cảnh của cả 3 người.

Đề là những đặc điểm của sự cấu thành các nhân vật trong vở tuồng nói trên, ở mỗi nhân vật cả 3 người trên đều tìm thấy hình bóng mình, tâm trạng là tâm trạng mình, sự diễn biến về tình cảm chính là tình cảm mình, từ tình yêu của con người đối với quê hương, đất nước, đồng bào, đồng chí tới tình yêu giữa cha con, mẹ con, anh em, chị em, vợ chồng và trai tài gái sắc.

Chỉ trong một vở tuồng mà nội dung phô bày được tất cả những cái gì đáng nói lên về các tình yêu thương kể trên thật là một điều đặc sắc vô cùng hiếm hoi, có lẽ không thể dễ dàng thai nghén một lần thứ hai đối với chính soạn giả hay bất cứ người nào.

Trong sự thành công mỹ mãn — về mặt nghệ thuật — của vở tuồng, không thể không nói tới một yếu tố có giá trị quyết định là vai trò của các diễn viên; đặc biệt là trong vở tuồng kể trên, các diễn viên đã sống thực cuộc sống các nhân vật của mình thủ vai.

Điều nầy, thoạt nghe thì ai cũng tưởng là một nguyên tắc bất buộc, nhưng thực ra rất ít trường hợp diễn viên đồng hóa được với nhân vật, mà thường thường họ vẫn cứ « ý thức » cái vai trò họ là thủ vai nọ, vai kia ; sân khấu vẫn là sân khấu, một đời vẫn là một đời, họ vẫn là kép nọ, đào kia chứ không trở thành con người thứ hai khác được;họ mặc quần áo của người khác thời đại khác xứ sở khác; họ nói tiếng nói khác nhưng khô thay họ vẫn luôn luôn là chính họ, họ chỉ đóng vai này vai nọ chứ họ không là người nào khác hẳn.

Chỉ khi nào họ quên hẳn họ đi, họ tạm chết đi để sống hẳn cuộc sống khác thì khi đó họ mới lột tả được hết nhân vật mà họ thủ vai, và khi họ mới xứng đáng với lời khen... « điển xuất thần » nghĩa là cái hồn của họ, cái thần trí của họ đã thoát đi để nhường chỗ cho cái thần trí của nhân vật.

Cho tới bây giờ, tôi còn ghi lại rõ ràng hình ảnh người-nữ diễn viên thủ vai người thôn nữ đất Bắc với tóc vấn và chít khăn vuông mô quo, áo tứ thân mầu nâu non yếm lụa trắng, thắt lưng xanh, quần lãnh đen, với nụ cười đoan trang, ý nhị, với dáng điệu dịu dàng khoan thai.

Thế thật ngay lúc đó, tôi không thể phân biệt được đó là cô đào đình Ngũ-Quân miền Nam, hay là 1 nhân vật trong lịch sử, mà tôi chỉ thấy đây là một thôn nữ mà tôi đã có dịp gặp gỡ nhiều lần ở quê hương tôi, tại các vùng Nội đô, cầu Lim,Đình, bàng trong những ngày hội hè đầu xuân. Người nữ diễn viênđã gợi lên tất cả những kỷ niệm và hình ảnh của quê hương, xứ sở và làm tôi đạt dào sức động không những mỗi khi nàng xuất hiện mà còn trong cả đêm hôm đó và ngay cả lúc viết những dòng này.

Một cảm nghĩ khác của tôi, sau khi xem vở tuồng hôm đó, là ngay thầy thuốc — nếu muốn là một lương y — không những chỉ giỏi về chuyên môn mà còn phải có một bản chất rất dạo dào về tình cảm.

Công việc của người thầy thuốc không phải chỉ thu hẹp trong trách vụ chữa bệnh mà còn phải tìm hiểu nội tâm con bệnh hoàn cảnh ước vọng, những nỗi niềm thâm kín của conbệnh

Người thầy thuốc phải thông cảm với tâm trạng oan ; bệnh phải thực sống đời sống của họ, phải cứu chữa họ cả về thể xác lẫn tinh hồn, phải cứu chữa họ như một con người toàn vẹn chứ không phải đau chỗ nào chữa chỗ ấy, đau bệnh nào chữa bệnh ấy.

Người nghệ sĩ đã được ca ngợi nhiều vì có thể làm xoa dịu các nỗi niềm đau thương hoặc kích thích các nguồn tin yêu, người nghệ sĩ như vậy thực sự không phải chỉ ở trên sân khấu mà đã đi hẳn vào cuộc đời.

Người y sĩ cũng vậy, nếu chỉ có chiệm vọng tìm kiếm thuốc nọ để chữa bệnh nầy bệnh nọ đối với bệnh nhân cũng xa lạ như các « diễn viên đóng trò » trên sân khấu đối với khán giả, người y sĩ muốn được ca ngợi thì cần khai đồng hóa với bệnh nhân, tìm hiểu bệnh nhân, an ủi họ, phấn khích họ, khi thì đó người y sĩ mới thực sự phục vụ cho con người, mới đi vào lòng cuộc đời.

HOÀNG XUÂN THẢO

Đã phát hành khắp nơi

Biểu Nhất Lãm Văn Học Cận Đại của *THANH LÃNG* — 40đ. *(đang sửa soạn tái bản)*
Mưa Đêm Cuối Năm của *VÕ PHIẾN* — 22đ. (Giải thưởng V.C.V.N.)
Quan Điểm và Mấy Vấn đề Văn Hóa *Tiểu luận của PHẠM VIỆT TUYÊN* — 30đ.
Hoàng Lê Nhất Thống Chí *Nguyễn tác của Ngô thời Chí, bản dịch của NGÔ TẤT TỐ* — 55đ.
Dì Mơ *Truyện dài của ĐỖ THỨC VỊNH* — 40đ.
Trước Vành Móng Ngựa *Phóng sự của HOÀNG ĐẠO* — 40đ.
Liêu Trai Chí Dị *(tập 1 và 2) Nguyễn tác của Bồ Tùng Linh bản dịch của NGUYỄN HOẠT* — 40đ.
Luận Lý Chức Nghiệp *của cụ NGUYỄN GIA TƯỜNG* — 20đ. *(sửa soạn tái bản lần thứ 2)*
Dòng Sông Định Mệnh *Truyện dài của DOÃN QUỐC SỸ* — 22đ. *của TRẦN ĐÌNH KHÁI,* — 40đ. *(giải thưởng Văn chương V.N)*
Mười Điều Tâm Niệm *Tiểu luận của HOÀNG ĐẠO* — 12đ.
Kim Tiền *Kịch của VI HUYỀN ĐẮC,* — 20đ. *(giải thưởng Tự Lực Văn Đoàn)*
Anh Hoa *Tập thơ đầu tay của PHẠM MẠNH VIỆN,* — 20đ. *(giải thưởng V.C.V.N.)*
Giai Nhân và Chân Lý *Tiểu thuyết của LA VĂN THU, tựa của Phan cảo Kỳ* — 40đ.
Từ Tình Văn đến Con Người *Biên khảo về khoa học của NGUYỄN TUÂN* — 40đ.
Nhập Đồ Thành *Kịch thơ lịch sử của HOÀNG LY* — 20đ.
Bùn Lầy Nước Đọng *của HOÀNG ĐẠO, cuốn sách đã bị lịch thu lần thứ nhất* — 20đ
Nhạc Sỹ Danh Tiếng Hiện Đại *của LÊ HOÀNG LONG, cuốn sách phê bình nhạc đầu tiên tại V.N.* — 40đ.
Phương đình dư địa chí *nguyên tác của Nguyễn Siêu, bản dịch của NGÔ MẠNH NGHINH* — 40đ.
Ác mộng *truyện dài của NGÔ-XUÂN-PHỤNG* — 25đ
Nhật Bản Sử Lược *(tập 1 và 2) của Châm Vũ NGUYỄN-VĂN-TÂN* — 60đ.
Những lỗi thông thường trong Thuật Viết Văn *của NGUYỄN VĂN HẦU* — 40đ.
Sàigòn năm xưa, *bìen khảo của VƯƠNG HỒNG SỂN* — 50đ
Mấy người con trai Vương Long, *nguyên tác của P.S. Buck, bản dịch của NGUYỄN THẾ VINH* — 60đ.
Thú chơi sách, *của VƯƠNG HỒNG SỂN*— 40đ.
Chị Em Hải, *truyện dài của NGUYỄN ĐÌNH TOÀN* — 40đ.
Nước đã đến chân, *nguyên tác của S. Lubin bản dịch của HẢI CHÍ* — 22đ.
Mùa Ảo ảnh, *truyện dài của ĐỖ THỨC VỊNH* — 80đ
Thử Lửa, *sáng tác ngắn của THAO TRƯỜNG* - 25đ

CƠ SỞ BÁO CHÍ VÀ XUẤT BẢN TỰ DO
Giám-đốc : PHẠM-VIỆT-TUYÊN

ĐẶC BIỆT 15-8-63 MỞ
LỚP ANH-NGỮ SƠ-HỌC
(Học đầu cuốn LET'S LEARN ENGLISH)
TẠI TRƯỜNG ANH-NGỮ
ZIÊN-HỒNG
80-6 Đường Bà Huyện Thanh Quan — Saigon
GHI TÊN ĐÓNG HỌC PHÍ NGAY GIỮ CHỖ

Rạp **VAN-HOA DAKAO** (Có máy lạnh)
THƯỜNG THỰC SUỐT NGÀY ĐÊM
Kể từ 15 - 8 - 63
UN VENT FROID EN ÉTÉ
(GIÓ LẠNH ĐÊM HÈ)
với LOLA ALBRIGHT — SCOTT MARLONE
Cấm dưới 18 tuổi *Giá vé hạ đặc biệt*

BẠN ĐỌC VIẾT

Trường Văn Hiến trả lời

«Nhân gửi học viên các lớp buổi tối tư thục Văn Hiến» (các lớp Anh văn và một lớp Đệ tứ»

Để giải tỏa thắc mắc của 63 Bạn đã nêu lên trên báo cáy, tôi xin nói rõ :

1) Ô. Hiệu trưởng đã ủy quyền cho tôi về các lớp tối.

2) Về sửa khóa 63-64, tôi đã trực tiếp giao cho 2 ông sau đây là chắc và khai thác :

a) Ông Đặng văn Nhâm (Đăng Nhâm) phụ trách các lớp Đệ tứ ;

b) Ông Trần huỳnh Hương (Trần Huy) phụ trách các lớp A.Văn.

3) Riêng về lớp Đệ tứ, vì nhiều lẽ, mà lẽ trực tiếp liên quan đến quyền lợi Học viên là ông Nhâm, nửa 2 tháng không chịu sắp giờ Sử địa và tìm giáo sư dạy môn đó cho các Bạn, mặc dầu các bạn và tôi đã nhiều lần yêu cầu, nên tôi phải trực tiếp đảm trách từ đầu tháng 8 này, để giữ uy tín cho trường.

4) Về các lớp Anh văn, ông Huy vẫn phụ trách như trước.

5) Tối thứ Hai 5-8-63 tất cả các lớp vẫn hoạt động như thường lệ.

6) Thành linh tối 6-8-63, chỉ 1 vài học viên lẻ tẻ đến trường báo cho biết : đêm qua ông Huy đã cũ động anh chị em đi học tại Hương khúc, nên đa số không đến trường, ông Huy cùng các giáo sư đi ông đã đận trước cũng không đến.

7) Trước hành động bất ngờ ấy, tôi đã phải mời Thừa phái lại đến lập vi bằng và xé nhỏ công lý can thiệp.

8) Chỉ 1 số học viên đã đóng học phí tháng 8 (trong đó có 3 người ở lớp Đệ tứ).

9) Các bạn đã nghe theo sự cổ động của ông Huy và Nhâm và đã tự bỏ Văn hiến đến trường khác mà 2 ông ấy đã mướn phòng đề dạy các Bạn. Như vậy Văn Hiến đã không hề có sáng kiến đóng cửa các lớp tối.

10) Các bạn quay về đội lại học phí. Văn Hiến sẵn sàng hoàn lại cho các Bạn có biên lai, tại Văn phòng, vào giờ thường lệ. Sở dĩ chưa hoàn ngay được để cách xa việc thu phiền vì nhà trường đã phải chờ gặp ông Huy để biết rõ vì sao ông đã đưa phương hay bỏ Khê . Ước giữa ông và tôi.

T.M. Ban Giám Đốc
PHAN NGÔ

GIỚI THIỆU SÁCH QUÝ

Chúng tôi vừa mới phiên dịch xuất bản cuốn **Vợn Thị Phụ Nhân Khoa : « Sách thuốc chữa bệnh phụ nữ »** với mục đích giúp đỡ chị em phụ nữ, chưa ít tài liệu thamo khảo để tìm hiểu nguyên nhân và triệu chứng của bệnh của mình, lại có ngay sẵn bài thuốc **để tự cứu và điều trị** lấy bệnh của mình, khi xa những nơi có thầy bay. Quyển sách quý và hay xin xem mới biết. **Hãy hỏi tại các hiệu sách hay nơi xuất bản Tì Nhà thuốc HỒI XUÂN** 337 Nguyễn thiện Thuật Saigon. Các ý giới chuyên chữa bệnh đàn bà thì quyển sách này là cổ yếu.

THAO LUẬN VỀ « XÂY DỰNG QUỐC HỘI PHÁP NHIỆM III »

ĐỀ TIẾN TỚI VIỆC XÂY DỰNG *một Quốc Hội Pháp-nhiệm III*

● Hướng dẫn người dân tìm hiểu cuộc đời của ứng cử viên là điều rất quan trọng, và báo chí phải lãnh phần nhiệm vụ ấy.

(II)

Ý kiến của VŨ NGUYÊN

Một điều đáng cho chúng ta quan tâm và thèm thuồng là người dân biểu ở các nước ngoài phục vụ dân chúng rất đắc lực; tại vân phòng của một dân biểu ở Anh mỗi ngày ông nghị tiếp hàng bao nhiêu người đủ mọi giai cấp, giải bầy chi dân bao nỗi thắc mắc của dân. Ngoài những khóa họp ở nghị trường, người dân biểu Anh sống trong một cuộc sống hết sức hòa mình.

Với một sự niềm nở, mật thiết... người dân biểu Anh luôn luôn đi sát với đồng bào, về các miền xa xôi hẻo lánh thăm hỏi, an ủi từng người dân, cũng như thâu thập những nguyện vọng chính đáng của họ để đạo đạt lên nhà cầm quyền... Người dân biểu lại còn tiếp xúc với các công nhân, sướng thợ. Nói tóm lại họ sống tất cả cuộc sống của người dân...

Như vậy trong tương lai chúng ta tất cả người dân Việt nam sẽ kỳ vọng những gì ở một quốc hội sắp tới cũng như ở người dân biểu của Quốc hội pháp nhiệm III ?

Trong quốc hội sắp tới chưng ta mong muốn sao nhờ sự sáng suốt của toàn dân chúng ta không phải lầm lẫn đi bầu những kẻ bất tài hão danh hão lợi để vào ngồi chật tòa nhà cao cả này.

Chúng ta mong muốn kỳ nầy (kỳ nầy) những kẻ vô tình thân trách nhiệm, vì tiền bạc dùng làm chúng ta bận lòng nữa. Những kẻ lợi dụng danh nghĩa dân biểu để lấy số tiền thù lao to lớn khai thác sự nghiệp, của cải riêng tư của mình chắc chắn sẽ bị «hất» ra ngoài một cách nhục nhã. Rồi những bác nghị «gật» của chúng ta, cũng lần lượt em đồng bạc ra khỏi nghị trường. đề nhường ghế cho những vị nhiệt tâm và thành tâm với dân.

Trước tình trạng cực kỳ nghiêm trọng và vô cùng khẩn cấp của nước nhà, cũng như tình hình Quốc nội (nói riêng) và quốc tế (nói chung) đang ở độ chuyển biến mạnh thì sự đi bầu QH. Pháp nhiệm III sắp đến sẽ mặc nhiên khoác lên mỗi người dân một vai trò quan trọng. Chúng ta phải lựa chọn, cân nhắc cẩn thận trước khi chọn người tài, đức.

Cũng như, người dân biểu tương lai của QH pháp nhiệm III sẽ không phải là một « ông quan » ăn lương thẳng của chính quyền và phụng sự cho chính quyền cũng không phải là các ông «nghị gật» của thời ngoại thuộc ở chế độ cộng sản với những cử chỉ hết sức quan liêu, thơ lại ; cũng không phải là ông «nghị sĩ giấy». Và cũng không phải là những « ông quan » kém chuyên cần, cả năm, cả khóa chẳng bao giờ bước chân vào quốc hội, dù là đề nghe và ngáng (tàn thành, và vô tay như những ông nghị «gật»)

— Về việc những ông nghị bất chuyên cần nầy chúng ta phải chia làm hai : một vì bận công vụ hoặc kiêm nhiệm một chức vị khác của chính phủ, còn một vì lười biếng, vì tính thân thờ ơ hoặc vì lo làm ăn, lo công việc khai trương nghề nghiệp, lo thi lấy thêm bằng cấp ! Như vậy trường Q.H. nên tìm những biện pháp thích nghi để đối phó với một số ông nghị sau, những ông nghị bất chuyên cần, tiêu cực và lo tư lợi.

Như vậy *nhân dân Việt nam đang chờ đợi những gì nơi các ông các bà dân biểu tương lai ?*

Nhân dân Việt nam đang trông chờ ở các ông các bà, tất cả 130 ghế dân biểu tương lai một *tinh thần trách nhiệm* đắc lực một lòng thành với những lời hứa trước dân chúng.

Người dân biểu tương lai phải biết sống hòa mình với dân chúng với mọi tầng lớp giai cấp. Ngoài những khóa họp người dân biểu thường cũng nên «chịu khó» *đi xa về các miền quê hẻo lánh để thăm hỏi thường xuyên*, để lắy lòng bão.

Đối với những gia đình nghèo khổ tinh thần ủy lạo của các ông bà sẽ làm họ hân hoan vui sướng vô cùng. Điều đó sẽ gây nên một tác dụng tâm lý tốt đẹp, một tình thân thiện giữa vị đại diện và người dân.

Chúng tôi ao ước, chúng tôi thèm thuồng như thế, nhưng không biết người dân biểu tương lai của chúng ta có bỏ được « lớp áo quan » và có vui lòng đoái tưởng đến dân dân nghèo nàn mộc mạc không? Thưa các vị ?

(Xem tiếp trang 2)

Tin bầu cử

Ứng cử viên dân biểu QH đơn vị II Nha trang bị loại ra khỏi danh sách ứng cử viên, đã vào đơn khiếu nại ở Tòa Thẩm chính viện. Và đây là lý do của ông đưa ra : «Nguyên tôi là một công chức hưu trí thâm niên do Nghị định số 2543/ND/NV ngày 31-12-1956 của Tòa Đại biểu Chánh phủ tại Trung phần, tôi đã hai lần ứng cử Dân biểu tại Nha trang, lần trước năm 1959 và lần nầy, nhưng cả hai lần đơn tôi đều bị bác, lần trước không cho biết lý do, lần nầy, thì ngày 30-7-63 Tòa Tỉnh trưởng Khánh hoà có cho biết đơn Ứng cử của tôi bị Hội đồng thẩm định bác vì tôi đã bị « cách chức » Hội viên Tài Chánh xã Nha trang — Tây, chiếu Quyết định số 143/NV ngày 1-8-59 của Tòa Tỉnh trưởng Khánh Hòa.

« Sự thật thì thời gian Hai tháng tôi nhận chức Hội viên Tài chánh giúp xã Nha trang Tây, tôi không lỗi gì để bị cách chức cả, tôi cũng không hề nhận được quyết định nào cách chức tôi, trái lại tôi chỉ có nhận được Quyết định số 236/NV ngày 9-12-59 của Tòa Tỉnh trưởng Khánh Hòa cho tôi từ chức kể từ ngày 1-8-59 chiếu theo đơn xin từ chức của tôi.

« Tôi không biết Quyết định số 143/NV ngày 1-8-59 cách chức tôi do đâu mà ra ».

TRẦN QUANG HOÀNG

DU KÍCH CHIẾN Ở NÔNG THÔN

(Kỳ 37) Phóng sự của **VŨ-BÌNH**

Nói cái kiểu như báo Tự Do thì Việt cộng mạnh lắm sao ? Phải chi chỗ yếu ra chớ !

Vừa cười mim mỉn vừa gật gù một hồi anh Phạm bỗng ngước lên đôi mắt sáng hơn, có vẻ như chộp được của quý nên cười thích thú hỏi tôi rằng:

— Nếu nói cái kiểu như báo Tự Do vậy thì Việt cộng mạnh lắm sao ?

Tôi hỏi :

— Kiểu của Tự Do là kiểu gì ?

— Kiểu... anh mới trình bày đó. Chính anh đã nói đủ cơ giới mạnh mẽ đông đảo cùng chẳng làm gì được du kích. Như thế thì Việt Cộng hiện nay vẫn tiếp tục cái thế du kích như hồi tôi còn kháng chiến, là họ sẽ được coi như bắt khả xâm phạm sao ?

Tôi đáp :

— Đó là tôi nói, chớ báo Tự Do nào mà nói. Nhưng tôi đâu có nói họ là bất khả xâm phạm, « Xâm » như thường và « phạm » như thường chớ. Anh cứ đọc Tự Do cho kỹ đừng có đọc theo lối nửa gục tbì anh sẽ thấy họ bị xâm phạm mỗi ngày ít nhất là 50 trận. Chớ lâm sao mà họ « bất khả » được. Nhưng tôi nói là nói rằng « du kích chiến » có thể chịu đựng được với cơ giới. Nghĩa là đừng có quá ỷ lại vào cơ giới trong một cuộc chiến tranh du kích và chống du kích. Chính anh đã trình bày sức chịu đựng của đơn vị của anh đối với cơ giới hôi nay rồi, và mãi mãi chiến tranh D.K vẫn không dựa vào cơ giới lắm lợi khí chính. Cái đều đó có thể coi là «luật» của DK.

Anh Phạm rùm vui cười :

— Anh nói trật lất ! Du kích làm gì có xe tăng, hay máy bay mà dựa với chẳng dựa

Tôi đáp :

— Tôi nói không trật, nhưng tại vụng về ở chỗ quên nhắc anh cái câu đầu đề hồi nãy là : Du kích chiến không phải nằm trong độc quyền của phía Cộng sản, Quốc gia hiện nay vẫn vận dụng DKCT mà cái thân tôi trôi nổi tấp vô với anh ở quán nầy cũng chính là vì muốn đi thăm cấc chiến sĩ du kích của quốc gia đang chiến đấu ở khắp nông thôn đấy. Vì thế nên tôi đứng vững trên lập trường « du kích ta » mà nói về thế chiến. Cái ý tưởng : hễ là du kích thì của Cộng Sản là ý lạc hậu.

Nếu anh là bạn đồng khóa với tôi thì tôi «chinh» anh ngay. Đồng ý không ?

Anh ấy vẫn cười, nhưng uể oải hơn mà rằng :

— Đồng ý thì đồng. Nhưng có cái này tôi thấy anh «xạo» quá. Tạm dùng cái tiếng «xạo» đã rồi có phạt bao nhiêu thì phạt, vì rằng...anh «xạo» thật.

Tôi lấy làm lạ :

— Cái chi mà đến «xạo» dữ vậy ?

— Đồng ý thì đồng. Nhưng tôi nói anh kháng chiến lâu lắm là anh làm bộ như mới học « du kích chiến» bề bắt chặc bắt lỏng một thằng anh em trước kia đã có một thời oanh liệt như ai... Anh thấy anh «xạo» đúng mức chưa? Tôi ranh cha quá mà cha nội. «Hồ so» của «cha», hồi tôi nè, tôi nói cho mà nghe. Hề hề!... Hề hề...

— Chưa xạo đâu. Và cũng không có xạo đâu. Anh nghe kỹ tôi đi ! Kháng chiến đâu có phải là sành về du kích chiến.

Du kích thời kháng chiến từ 1945 tới 1954 đâu có thể xử dụng vào năm 1963. Đó là lẽ liên quan đến sự biến đổi của sự việt, thời gian, và quan hệ của chiến trường trong một hoàn cảnh khoa học không ngừng tiến bộ. Lẽ thứ nhì là phải biết sự khác biệt về kỹ thuật du kích giữa phe Cộng sản và Quốc gia trong lúc nầy. Đừng cho rằng những chiến thuật gia của kháng chiến mà thực hiện nổi kỹ thuật Du kích của Quốc gia ! Sự biệu biết của tôi hiện nay là kết quả của việc học tập trong 18 năm trên chiến trường Việt Nam ở miền Nam nầy ấy vậy mà vẫn còn dốt, còn phải đi học tập ở khắp chiến trường nữa đấy. Càng học càng thấy mù mù. Mười sáu tiếng đồng hồ được ngồi học trong nhà trường nên kể ra cho vui chớ kỷ dư thì học ở việc. Ở đâu có trận đánh thì tôi rảng mò tới, tìm tòi nghiên cứu, học tập rồi lại đi. Báo Tự Do có lẽ hơn các báo cứ thích phục vụ chiến trường, chiến sĩ nên tôi có dịp may được đọc đó cho tôi không?

— Học ! Học ! và học ! Anh học nó chưa ? Nếu nó rồi thì anh thấy thế nào. Du kích nào thắng du kích nào ? Cộng sản thắng hay là Quốc gia thắng. Anh có thể đáp được điều đó cho tôi không?

— Sao lại không ? Không thì nghiên cứu học tập làm cái quái gì ?

— Thế thì đáp đi ! Ai thua ? Ai được ?

— Ai vừa lười, vừa nhát, vừa ác là thua. Vì thế là yếu.

— Anh thấy chỗ yếu của Cộng sản chưa ?

— Thấy chớ ! Võ trang kém, cần cử hẹp, tiếp tế vụng về khó khăn. Cử thế mãi thì trời cứu, khỉ phải lười, nhát chi cả;

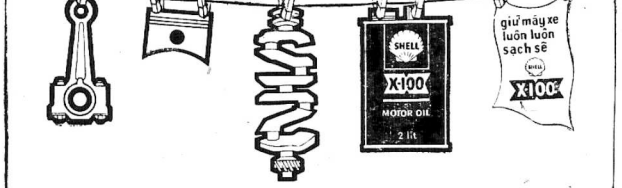

hơn 50 năm tại Việt - Nam

ĐÃ PHÁT HÀNH TOÀN QUỐC:

— HỌC ANH NGỮ.— Phần I và II để học kèm với cuốn LET'S LEARN ENGLISH — Parts I và II.— Lê Bá Kông soạn. Sách gồm : 1. Phần giảng **Văn phạm** và **Cú Pháp** rất đầy đủ và rõ ràng đối với người Việt.— 2. **Ngữ vựng** : chưa bằng phương pháp đồng hoá Phiên âm Quốc tế và âm thanh Quốc ngữ.— 3. **Bài tập** : được chỉ dẫn cách làm rất đầy đủ.— 4. **Dịch Việt Anh** : áp dụng ngữ vựng, thành ngữ và văn phạm học viên mới học.— 5. **Dịch Anh Việt** những đoạn văn nào khó và cần thiết.

— BÀI DỊCH và NGỮ VỰNG ANH VĂN— Phần I và II để học kèm với cuốn PRACTICE YOUR ENGLISH — Parts I và II, cùng do giáo LÊ BÁ KÔNG, hiệu trưởng Trường Anh Ngữ **ZIÊN-HỒNG** soạn. Sách gồm : 1. **Dịch ra Việt ngữ** các bài học.— 2. **Ngữ vựng** và **Thành ngữ** được giảng giải kỹ càng, có ghi phiên âm Quốc tế, và thêm nhiều thí dụ hướng dẫn cách dùng chữ.— 3. **Luyện Dịch Việt-Anh**, áp dụng ngữ vựng, thành ngữ và văn phạm mới học (có cả phần sửa).— 4. **Luyện Khảo sát** : câu hỏi ra đúng cách thức thi T.H.Đ.N.C. và Tú Tài I, có đủ bài đáp giải.— 5. VĂN PHẠM.

— Niên học này các bạn phải có ngay 4 cuốn sách cần thiết và hữu ích trên đề học Anh-ngữ với kết quả chắc chắn.

— Sách soạn rất công phu và dày đủ, ấn loát mỹ thuật, giá phổ thông : 30 đồng một cuốn. Mua tại Trường ZIÊN - HỒNG sẽ được hưởng giá đặc biệt.

(Cần cắt quảng cáo này đem theo)

6 × 9

6×6
MÁY ẢNH
o đủ các kiểu
o đủ các cỡ
Từ kiểu nhỏ sáu lớn bằng bao diêm cho Trẻ Em (Giá 175đ.) đến kiểu lớn cỡ 9×12 cho nhà nghề...

24×36

Ống Nhòm
HẠ-LONG
73 đường Pasteur Saigon (gần Cinéma Casino)

SỐ 1.278

Mải nghĩ ngợi về chuyện nhà khi thấy nóng rát trên đỉnh đầu, Hào mới biết đã ra khỏi rừng. Anh lật đật móc túi lấy khăn trùm lại lên đầu. Ngước mắt nhìn con đường phía trước, anh cảng thêm ngại ngùng. Con đường sáng chói như dựng ngược lên, vắt qua khoảng tiếp giáp của hai quả đồi cao. Nhằm lại những điều đã được chỉ dẫn, anh tính rằng đến chân đèo nầy là anh mới đi được non nửa đường. Đường lên đèo chỉ nhìn cùng đủ làm cho anh chóng mặt. Anh nghĩ rằng có lẽ anh nên trở lại cửa rừng tìm một gốc cây sạch sẽ để ngủ một giấc. Nắng nhạt bớt thì anh mới đủ sức vượt đèo.

Nhưng nhìn quảng đường chưa đầy nửa cây số trở lại cửa rừng, anh lại thấy tiếc công sức. Bên đường, lui vào phía trong có một gốc cây nhỏ, anh tạt vào. Tạm ẩn dưới bóng thưa, anh nhắc cái khăn trên đầu ra để dùng nó thay quạt. Tốc anh vớt sáng nhưng đầu anh cũng nhẹ đi được một chút. Anh ước gì lúc này có một cái nón hay một cái ô thì nhất. Đi nắng mà che ô thì mới thoảng.

Vô tình anh vịn vào thân cây. Một nhánh non gẫy ra và anh thoảng thấy một mùi thơm thật dễ chịu.

Anh bứt một lá, vò lại và đưa lên mũi. Mùi long não làm nở nang lồng phổi. Anh sung sướng ngửng lên nhìn những cành lá lần tần vừa tàm vơi. Một ý kiến thần diệu nảy ra. Hái lấy một nắm lá để vò ra đường vừa vẽ nát ra mà người, hẳn là anh đớ bị say nắng. Rồi tại một ý kiến thần diệu hơn nữa. Tại sao anh không bẻ luôn mấy cành thật nhiều lá, tìm lại để vừa đùng che nắng thay ô, vừa vẽ lá mà bịt ! Hào thực hành ngaynhưng ý nghĩ đó và lại vững vàng cắt bước.

Đi từng quãng ngắn, có bóng cây là lại tạt vào nghỉ, Hào cũng đến được nơi ba đường sát bờ sông. Nhìn bóng mình in nghiêng trên mặt đất, anh đoán đã phải quá 1 giờ trưa. Ngồi dưới gốc một cây to ở ngay ngã ba anh nhìn dòng sông sáng loáng ở trước mặt, Đây hẳn là sông Công. Anh chàng Công thế mà tài thật, chỗ nầy được một vùng đất tươi bằng con sông

KHÓI SÔNG

Truyện dài của **LÝ - THẮNG**

ủng tên với mình để lập đôn điền. Chẳng trách được anh ta thành công. Thế gọi là « tiên định » đấy chăng ?

Nước sông đục ngầu và sủi bọt. Vậy mà Hào vẫn muốn được ngâm mình xuống đấy, khoẻ hết bơi và để cho nước thấm chiều vào hai bên mép. Nước sông tuy đục nhưng uống vẫn còn lành hơn nước trong ở ruộng bùn ở suối rừng. Anh dợi một lúc lâu làm cho hơi nóng rừng rực trong người tòa bớt rồi mới lần ra bờ sông. Tùm lá anh dùng che nắng đã héo rũ nhưng anh vẫn cầm theo.

Dìm mình trong nước mát rượi, Hào dần dần thấy đói. Anh nghĩ đến bữa cơm chiều sẽ ăn với gia đình Công. Lúc nầy anh hãy uống nước sông cho đỡ dạ dầy đớ trống, nhân thể rửa cho sạch ruột.

Lúc anh lên bờ, nắng vẫn còn gắt. Nhà nông ăn cơm chiều vào khoảng bốn năm giờ. Đường tử đây vào xóm chỉ hai cây số, đi hết nửa tiếng. Như vậy, anh có thể dành một giấc dưới gốc cây nầy cho khỏe người. Thế là gối đầu trên ba lô, quay lưng về phía mặt trời Hào ngủ ngon lành.

Lẽ được về đến nhà Đỉnh, anh nằm vật ra ngay trên cái chõng tre kê ngoài hiên. Nghe tiếng kêu hoảng hốt của người hầu gái rồi những lời gọi rối rít của vợ chồng Đỉnh, anh vẫn không buồn cựa. Cho đến khi những đứa trẻ theo nhau oà lên khóc chú, Hào mới khẽ mở mắt và xua tay.

Bà dược vào nhà trong là Hào ngủ lì bì. Anh chỉ thức dậy vài lần, mỗi lần độ mươi phút để húp một bát cháo đậu xanh. Đỉnh ở cơ quan về bỏ vào thăm anh ngay, anh cũng biết; nhưng anh không thể dậy được. Anh còn biết cả rằng Đỉnhlắc đầu chép miệng nói :

— Khổ quá nắng luôn năm sáu ngày liền, anh ấy bị cảm đây mà...

Điều đó cũng đúng nhưng không phải chỉ có thế. Anh muốn nói chuyện với Đỉnh ngay vì sợ hãn lại đi mất. Nhưng chưa mấy mỏi anh đã lại thiếp ngay. Ba hôm liền như vậy rồi anh mới tỉnh hẳn. Lúc ấy sắm sết đang xế trời và mưa lớ nửa sụt đổi Trông thấy anh bước ra, người hầu gái reo lên :

— Mợ ơi mợ ! ông Hào dậy rồi ! Con biết mà. Có mưa xuống là tỉnh ngay...

Vợ Đỉnh cùng lũ trẻ ùa tới. Cả nhà đều mừng rỡ và Hào cũng thấy khoẻ khẩn như không sao cả. Nỗi buồn chỉ trở lại lúc xế chiều. Anh ngồi ngoài hiên phà trà uống một mình và hút thuốc vặt để đợi Đỉnh về. Vợ Đỉnh nói rằng mấy hôm vẫn vẫn lo lắng cho anh mà tối nào hàn cũng phải đạp xe về, tớ mở sáng lại đi.

(Còn nữa)

TỰ DO

TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC TIN TỨC

Thủ đô và các tỉnh

BÁC SĨ THƯỜNG TRỰC :

CHỢ NHỰT 18-8-1963

Từ : 13 giờ đến 6 giờ sáng hôm sau

B.S. Đặng-ngọc-Tùng 86, đại-lộ Không-Tử	Cholon
Trương-ngọc-Bửu 120, đại-lộ Hậu-Giang	Cholon
Nguyễn-Tường 5, đường Trần-văn-Thạch	Saigon
Võ-Hùng 53, đường Trương-công-Định	Saigon

THỨ HAI 19-8-1963

TRƯA : 13g. đến 15g. CHIỀU : 19g. đến 6g. sáng hôm sau

B.S. Nguyễn-văn-Phước 257, đại-lộ Lý-thái-Tổ	Cholon
Nguyễn-trọng-Lai 17, đường Trần-thanh-Cần	Cholon
Cao-xuân-Cẩm 23 A, đ. Phạm-hồng-Thái, Ngã sáu	Saigon

★ **Lò thịt Chánh Hưng đóng cửa trong ngày Bầu cử Quốc Hội.** — SAIGON (VTX) 16-8. — Tòa Đô Chánh vừa thông cáo đã đóng cửa lò sát-sinh Đô Thành Quốc Hội phập nhiệm III, Lò thịt Chánh Hưng sẽ đóng cửa ngày thứ Bảy 31-8-1963 vì các nhân viên làm việc tại Lò Thịt phải tham gia công tác bầu cử, Tuy nhiên, để đáp ứng Đô Thành có thể mua thịt dùng trong 2 ngày cấm thịt vì ngày bầu cử Đô Biểu Quốc Hội (30, 31-8-63 và 1-9-63). Bà Kinh Tế đề cách cho phép ba thịt heo tại Đô Thành vào ngày thứ Sáu 30-8-63 để các chủ thợ có thịt bán trong ba ngày nói trên.

★ **VC cướp một xe vận tải đầy hàng hóa tại Bình Dương.**— PHÚ CƯỜNG (VTX) 16-8.— VC cướp một xe vận tải đầy hàng hóa đầu đi về phía Phước Thành, sau khi chặn xe này cùng với hiện xe khác tại ấp Bến Đò, thuộc xã Phú Cường (Bình Dương) 24 cây số về hướng Đông Bắc vào tối 13-8. Tài xế và hành khách của các xe nói trên đều bị VC lôi xa vào rừng nghe tuyên truyền nhưng theo thông tin viên VTX thì không có xảy bắn, Xe bị cướp mang số NDI-189 nhỏ 200 tấn nước mắm, 10 bịch thuốc lá Mélia, chứa thùng cá mòi, bảy thùng sữa, và 27 thùng tau vỷ yếu. Các xe còn lại là một xe vận tải mang số NDH-623 và ba xe ba-xe đi không bị VC cướp đầu đi là nhờ lực lượng an ninh hành quân giải thoát. Các xe này đều khởi hành từ Saigon. Lực lượng an ninh ấp phương đã hành quân truy kích VC nhưng chưa có kết quả.

★ **VC giết một Hội viên Thanh niên Xã.**— CAO LÃNH (VTX) 16-8.— Hội viên Thanh niên xã Thiện Mỹ thuộc quận Cao Lãnh (Kiến Phong) tên Võ văn Phát, đã bị VC ám hại đêm 13-8 vừa qua tại nhà riêng quán ấp. Trên VC 15 ở nhà, vũ trang súng ống, đột nhập ấp chiến lược Hòa Hiệp, tìm đến nhà ông Phát ba sát ông bằng súng phát súng. Bọn VC liền thu thoát ngay sau khi thi hành xong thủ đoạn.

★ **Quét thai chết 4 đầu 1 đuôi 2 thân.**— PHÚ CƯỜNG (VTX) 16-8.— Một chú con cá hai mình và bảy cẳng được sinh ra vào đúng hai ngày (bị hai) chú mẹ cá thai. Trường hợp này xảy ra cuối tháng 7-63 vừa qua tại xã Thành An, quận Tự Tâm (Bình Dương. Theo thầy Ut, lang thuốc Bắc, chủ nuôi chú thì chú mẹ chỉ sanh được một con chú con cá hai mình dính liền nhau, mặt đầu, một đuôi và bảy cẳng (sau cẳng dưới bụng và một cẳng ở trên lưng). Chú con được sinh ra hai ngày thì bị chú mẹ cắn nát chết. Thầy Ut đã vớp xác chú con cá hai mình này bằng rượu trong bầu thủy tinh để trưng bày tại nhà, Rất đông đồng bào hiếu kỳ địa phương kéo đến nhà Thầy Ut xem con chú dị hình này.

★ **Xét nở khai gia đình ở Chợ lớn, bắt 50 người.**— CHOLON.— Đêm 15 rạng 16-8, nhà chức trách cảnh sát đã cùng khám xét từ khai gia đình ở đường Chu văn An (Chaloun). Kết quả 50 người không khai bảo hộ pháp và không có căn cước, nên bị mời về bốt để xét hỏi.

★ **Từ Tây Ninh được chở lên Từ Dũ sinh, đẹ đường xe lật chết.**— ĐÔ THÀNH.— Bà Nguyễn thị Nhung 34 tuổi vợ của ông Huỳnh văn Tại (Hỷ xí) ở Tây Ninh có thai và sanh khó, nên sáng ngày 16-8, người ta chở bà Nhung xuống nhà thương Từ Dũ để sanh. Nhưng đọc đường rủi ro xe bị lật. Bà Nhung bị thương nặng đã được chở đến bệnh viện cứu cấp. Nhưng đọc đường bà tắt thở, thai bà được chở vào nhà xác.

★ **Trùm thổ xe gần máy vượt ngục, nhưng bị bắt lại.**— ĐÔ THÀNH.— Vô vào Cảnh 20 tuổi, nhà ở đường Huỳnh tịnh Của, một tên trùm trộm xe gắn máy vượt ngục Chí Hòa, chiều đó hai tháng một cơ quan an ninh ở Gia Định, bắt được tên Cảnh ta cấp xe gắn máy đem về giam tại khám. Nhưng thừa lúc người gác về ý Cảnh vượt ngục thì thoát. Sau nhiều ngày theo rõi, nhóm viên ban an ninh đã thành lập bắt được tên Cảnh đang đi vòng đường, điều vô hình lưu đã điều tra. Chiều 15-8 tên này bị giải tới Biệt ly cuộc, sau đó bị tống giam vào khám Chí Hòa.

★ **Buôn vỉ truyện xích mích trong gia đình, tiêm xăng tự thiêu.**— GIA ĐỊNH.— 7 giờ rưỡi tối 15-8, người ta tìi hồ vang xa nơi ở đường Nguyễn văn Thành (Gia định) : có người tự thiêu bằng dầu xăng v. Đồng bào ở gần hay được chạy đến nơi lo cứu chữa. Sau khi dập tắt được ngọn lửa, được biết nạn nhân tên Trần văn Giáu 46 tuổi, thợ sơn, ngụ tại số 104/3 đường Nguyễn văn Thành (Gia Định). Ông nay bị phỏng cả mình được vào bệnh viện Gia Định cấp. Bệnh tình của ông Giáu có mối nguy kịch, chưa biết được ông có thoát chết hay không ?. Hiện đang xảy điều tra tại phòng lịch của bệnh viện Nguyễn văn Học (Gia định).

Theo lời của người bà ông Giáu thuật lại : thì ông nay có chuyện xích mích với người em sau đó ? Nên vào gặp nói tên ông Giáu đến nhà em là ông T. ở cùng xóm rồi chế xăng đo ông đã đem theo, quẹt lửa tự đốt. Nhà chức trách đang mở cuộc điều tra.

Đã có bán XÃ HỘI MỚI số 41

CUỘC CÁCH MẠNG BÍ PHẢN BỘI. (Quan Điểm)

Và những bài: Của cố mật đạo lượt và bảo chí (Lập trường)
— Kỳ vọng gì nơi Quốc Hội ? (Tờ Chung)
— Chống nạn Khan viện (Phan Vân)
— Tâm sự đầu quê (Bất dự thi)
— Phép tắc (Phỏng sự Võ Bình)
— Luật sư buộc tội (Hiếu Chiến)
— Lượng Hải Thầy (Hoàng Hải Thầy)

Và nhiều bài nữ Vui, Hoạ, Bì tích

XÃ HỘI MỚI, dư luận của những người MỚI

TRƯỜNG **QUỐC TUẤN**
110-112 Trần quý Cáp Saigon

20-8 mở
- 2 Lớp ĐỆ NHẤT A,B (ban giáo vụ cũ)
- Đệ Nhất học lại
- 2 Lớp ĐỆ NHỊ A, B học lại (300đ)
- 2 Lớp ĐỆ TAM, 2 ĐỆ TỨ học lại.

KẾT QUẢ TỰ TÀI II BỔ : 95 thí sinh (khóa I) 46 (khóa II)
Kiểm duyệt 536-GD/TT/KN

LỚP NHẠC **WILLIAM SHIANG**

B. Q. G. G. D. số 816 GD/HVI

— Chuyên dạy Guitare Hawaienne, Espagnol, hoàn toàn giảng bằng tiếng Việt. Mãn khóa nhà trường phát chứng chỉ hoặc cấp bằng do Bộ Quốc Gia Giáo Dục nhận. 118 Đ. Nguyễn huỳnh Đức Chợ Lớn.

Trân trọng giới thiệu cùng qui vị Giáo-sư

GIẢNG VĂN

của Giáo-sư Nguyễn-Quảng-Tuân

Hiệu-trưởng Trường Trung-Học Duy-Tân Phan rang

Trọn bộ gồm bốn tập, từ đệ thất đến đệ tứ. Sách soạn công phu, đúng phương pháp sư-phạm và hoàn toàn thích hợp với chương trình mới.

TRƯỜNG THI XUẤT BẢN

cliché điện tử

Làm Bản kẽm bằng máy ĐIỆN TỬ. Với những đặc tính :
○ *Kỹ thuật tinh xảo* ○ *Thời gian kỷ lục* ○ *Giá phải chăng*

94 Võ Tánh — Saigon Đ.T. 23.668

In tại nhà in riêng của TỰ DO, ngân phiếu xin gửi cho ông **KIỀU - VĂN - LÂN, Quản-nhiệm**
25- 27-29 Võ-Tánh — SAIGON.

Trưng thu

các đất cần thiết để lập khu kỹ nghệ vùng Biên Hoà

SAIGON (VTX) 16-8. — Tổng Thống đã ký Sắc lệnh số 62-KT ngày 12-8-63, tuyên bố công ích thiết lập khu Kỹ nghệ tại vùng Biên Hòa có tính cách công ích.

Để thực hiện công ích này, sẽ áp dụng thủ tục trưng thu theo sắc lệnh số chương II Thiên VII Sắc lệnh ngày 15 tháng 6 năm 1930 cho việc trưng thâu các tài sản thiết yếu trong sự đã định theo Sắc lệnh số 49-KT ngày 21 tháng 5 năm 1963.

BÁC SĨ J. LIPSEY trả lời về bệnh tê liệt trẻ em ở VN.

L.T.S.— Chúng tôi vừa nhận được bài dịch sau đây do Bộ Y tế gửi tới.

• Trung tâm Chính khách hợp tác với Chương trình Hoạt có nhiệm vụ sản xác tế em và người lớn bị tật nguyền. Nhiều bệnh nhân mắc bệnh tê liệt đã đến tại nơi, thường là nhiều năm trước khi họ đến đây lần đầu tiên. Gần đây nhiều nhân bảo ở Saigon và trường thuốc cùng việc làm của Trung tâm Chính khác nay. Học bài bảo ấy, đọc giả có thể nghĩ rằng Bác sĩ ở đây đã nói trong sự chữa trị nhiều trường hợp mới bị bệnh tê liệt và số bệnh nhân đang tăng lên, nhưng thực tế là những trường hợp mới bị bệnh tê liệt càng ngày càng eo. Bác sĩ ấy không có lời tuyên bố như thế. Ông không biết tại lượng mắc của nhật bản lại gần cho ông đã nói như vậy. Vì bệnh nhân điều trị tại đây chỉ là những người mắc bệnh tê liệt đã lên năm rồi, nên các Bác sĩ và những nhân viên làm việc ở đây không thể nào biết mỗi tháng có bao nhiêu người mới mắc bệnh tê liệt. Số các bệnh nhân được chữa trị tại Trung Tâm này không phản ánh được số các người mới mắc bệnh trong thành phố hay ở toàn quốc. Bệnh tê liệt đã có ở Việt Nam từ bao nhiêu năm nay cũng như đã có ở nhiều vùng trên thế giới, kể cả Âu Châu và Hoa Kỳ. Bệnh này đã gây tên tật cho rất nhiều người ở trên thế giới từ mấy trăm và có lẽ mấy ngàn năm nay. Do sau, điều quan hệ là phải nói rõ rằng các nhân viên làm việc tại Trung Tâm Chính Hình này không biết và không thể biết được có bao nhiêu người mới mắc bệnh tê liệt ở Việt Nam hay ở Saigon trong mấy tháng gần đây, hay bắt cứ từ bao giờ, và không có một lời tuyên bố nào như trên với báo chí cả.

SAIGON, ngày 13 tháng 8 năm 1963

Ký tên : Bác sĩ JAMES LIPSEY
Chương Trình Hoạt.

PHÂN ƯU

Được tin Cụ

NGUYỄN HỒNG VŨ

thân sinh Bác sĩ Nguyễn Tường vừa thất lộc tại Saigon, chúng tôi thành kính phân ưu cùng Bác sĩ Nguyễn Tường và bào quyến và cầu chúc hương linh Cụ chóng phiêu diêu nơi cực lạc.

TỔNG QUÂN TRỊ

và toàn thể nhân viên Thông Nhu Diệt trừ Sốt rét

Đã có bán tại các nhà sách

Thế giới điện ảnh số 41 — THÔNG THẾ GIỚI điện ảnh — TUỔI VÀNG

ĐẸP - MỚI - ĐẦY ĐỦ

(Tiếp theo 1 trang 1)

chạm súng với Thanh niên Chiến đấu. Trong phút chi khu đã bắn vào tay làm địch phải rút lui. Biện không có bao cáo về thương tích trong cuộc tấn công này.

— Hồi 12 giờ đêm 11-8, Việt Cộng tấn công Ấp chiến lược Thuận Nghĩa, cách Phan Thiết 8 cây số về phía Tây, chạm súng với Đội Thanh niên Chiến đấu.

Ngày hôm sau 12-8 hồi 13 giờ 30, một tiểu đội biệt kích quận truy kích địch bắn vào Thanh niên Chiến đấu, một tử thương, ba bị thương. Ta mất bốn và khi có nhân số một quân ta bị hy Sinh sau, Tên Việt Cộng không rõ.

Tiểu khu PHƯỚC LONG : Lúc 20 giờ ngày 15-8, Ấp Chiến lược Phước Cát Đông và xã Thanh niên Chiến đấu trú đóng tại 21 cây số Đông Bắc Đồng Xoài bị VC tấn công. Phi cơ đến thả bom ngăn địch tiến.

Ta một Thanh niên Chiến đấu bị thương, mười Thanh niên Chiến đấu bị thất lạc mang theo 1 Mau 36 và một súng săn. Địch không rõ.

Tiểu Khu BÌNH LONG.— Ngày 14-8 hồi 15 giờ Biệt động quân hoạt động chạm súng với địch tại Nam Tây Ninh, Lúc 16 giờ 45. Kết quả : Ta : vô sự. Địch : 2 Việt Cộng chết tại chỗ, ta tịch thu hai Garand, hai lựu đạn, mười bảng đạn trung liên, một số đạn và quân trang.

Tiểu Khu BÌNH DƯƠNG.— Ngày 9 và 10 tháng 8, một đơn vị Biệt Động Quân mở cuộc hành quân tiêu trừ Việt Cộng trong vùng 10 cây số phía Bắc Cà Chi, Kết quả 19 Việt Cộng bị bắt. Bên ta, 1 binh sĩ bị thương.

— Ngày 12-8, hồi 14 giờ, một Trung đội Dân vệ hoạt động chạm súng với Việt cộng không ở quân số 1 đội địa điểm 8 cây số phía Bắc Phú Cường. Kết quả, bên ta : hai tử thương, một bị thương ; địch : hai chết. Ta tịch thu một lựu đạn và nhiều tài liệu.

Vùng IV Chiến thuật

Tiểu khu KIẾN HÒA.— Ngày 11-8, một đơn vị hải thuyền chạm súng với Lối hai Trung đội Việt cộng tại địa điểm 15 cây số phía Nam Tây Nam Gò Công. Kết quả, bên Việt Cộng chết và bị thương. Bên ta có một binh sĩ trúng đạn.

— Tiểu khu Kiến Hòa mở cuộc hành quân tiêu trừ thành Việt cộng bên 13-8, tại vùng 13 cây số Tây Bắc Tân Giang. Kết quả, bên ta : ba bị thương. Thiệt hại địch không rõ.

Tiểu khu ĐỊNH TƯỜNG.— Ngày 12-8 lúc 10 giờ 20 Dân vệ quận Chợ Gạo bị Việt cộng phục kích tại 5 cây số Bắc Tây Bắc Chợ Gạo. Ta : hai Dân vệ chết, hai Dân vệ bị thương, ba bị thất lạc, Carbine một Thompson. Địch : không rõ.

— Ngày 15-8 lúc 3 giờ sáng, Việt cộng không rõ quân số tấn công Ấp Thạnh Sơn tại xã Tân Hội, 7 Cây Tây Nam MyTho do Dân vệ trú đóng. Ta : một chết, 6 bị thương, 1 mất tích. Ta mất : 1 tiểu liên, 1 Carbine. Địch : không rõ.

Tiểu khu CHƯƠNG THIỆN.— Lúc 16 đến 16-8 đến Phú Sinh do Dân vệ trú đóng tại 10 cây số Tây Nam Phước Long là Việt Cộng tấn công. Phi cơ đến thả bom soi sáng. Kết quả chưa rõ.

— Hành quân Đức Thắng 31/7 khai diễn ngày 14-8 chấm dứt ngày 15-8. Ta số sự. Địch : ba chết, 1 bị bắt, một súng máy nhỏ, một súng ba lọn đạn, một số tài liệu bị tịch thu.

— Hành quân Đức Thắng 47 tại vùng 21 cây số về phía Tây Chi Hội Phước quận Ninh Hòa.

Thông tin viên Việt Tấn Xã tại Khánh Hòa cho biết thêm nhân Nhà Ái Diệu Quang tự thiêu tại quận Ninh Hòa vào sáng qua đã đến tiếp xúc với Tôn Thất Khánh Khánh Hòa để xin nhà xác và thôn thôn chôn cất tại địa phương.

Được biết Ni cô Diệu Quang 27 tuổi, tên thật là Ngô thị Thu Minh, người quán tại Huế (Thừa Thiên) và trú quán tại Nha Trang (Khánh Hòa), con ông Ngô Đình Huấn, thương gia.

Ni cô Diệu Quang tu ở chùa Vân Thanh, Nha Trang, đi xe đò ra Ninh Hòa vào sáng qua để tự thiêu tại đây.

★

Tin thêm về một tu sĩ lại tự thiêu tại Huế

SAIGON.— Nhận được tin điện từ Huế cho biết : Hồi 4 giờ sáng nay, 16-8-63, một tu sĩ đã tự thiêu tại chùa Từ Đàm. Tu sĩ nói trên tên là BOÀN MẾ, phái danh là THÍCH TIỆU DIỆU năm nay 72 tuổi, chánh quán làng An Truyền tỉnh Thừa Thiên. Tu sĩ Boàn Mế là thành viên Đạo Đức Thích Thiên Ân (tực danh Đoàn văn An) tác giả những cuốn sách khảo về văn hóa Nhật bản và giáo lý nhà Phật.

CHÍA BUỒN

Được tin hiền thê bạn Võ-văn-Đông nhà danh LÊ-THỊ-PHÚC vừa mãnh chung tại Hội An ngày 13-8-1963,

Toàn thể anh em SVSQ/T.B Đại Đội 3 khóa 16 thành thật chia buồn cùng bạn Võ-văn-Đông và cầu chúc linh hồn bạn Phúc sớm tiêu diêu nơi cực lạc.

Thay mặt SVSQ Tiểu Đội Trưởng Trần Bá Đại Đội 3 Khóa 16

PHÂN ƯU

Chúng tôi rất đau buồn khi nhận được tin HIỀN THÊ của bạn Võ văn Đông SVSQTB ThủĐức khóa 16 vừa tạ thế tại Hội An (Quảng-Nam), sau thành thật phân ưu với bạn Đông, cùng quý quyến và cầu chúc cho linh hồn người quá cố được tới chốn thiên đường an lạc.

SQ. HSQ và SVSQ khóa Tiểu đoàn 16 SVSQTB Thủ Đức

Lập - trường

(Tiếp theo 2 trang 1)

Vì vậy mà người ta công phá suy nghĩ nhiều và các cuộc bầu cử ; vì đó cho tới đọp hay cần nhiều thiếu sót, ta nữa phải nuôi dưỡng lấy cái tinh thần và ý nghĩa của việc «đại diện». Vì đồng thời cũng lo đề xuy ngẫm và quyền lợi và tương lai của dân tộc mình xem được gieo cho ai dễ xét định và những kẻ lớn tiếng là lối tự xem lo nói thay cho dân chúng, đã lấy tư cách gì mà nói, đại diện cho ai mà nói ? Nếu im lặng là khinh bỉ, thì nhiều khi im lặng cũng có nghĩa là hèn nhát nữa !

TỰ DO

(Tiếp theo 3 trang 1)

đã tự thiêu tại đây, cạnh một trường tư thục và trụ sở Chi Hội Phật học quận Ninh Hòa.

Thông tin viên Việt Tấn Xã tại Khánh Hòa cho biết thêm nhân Ni Diệu Quang tự thiêu tại quận Ninh Hòa vào sáng qua đã đến tiếp xúc với Tôn Thất Khánh Khánh Hòa để xin nhà xác và thôn thôn chôn cất tại địa phương.

Được biết Ni cô Diệu Quang 27 tuổi, tên thật là Ngô thị Thu Minh, người quán tại Huế (Thừa Thiên) và trú quán tại Nha Trang (Khánh Hòa), con ông Ngô Đình Huấn, thương gia.

Ni cô Diệu Quang tu ở chùa Vân Thanh, Nha Trang, đi xe đò ra Ninh Hòa vào sáng qua để tự thiêu tại đây.

★

Tin thêm về một tu sĩ lại tự thiêu tại Huế

SAIGON.— Nhận được tin điện từ Huế cho biết : Hồi 4 giờ sáng nay, 16-8-63, một tu sĩ đã tự thiêu tại chùa Từ Đàm. Tu sĩ nói trên tên là BOÀN MẾ, pháp danh là THÍCH TIỆU DIỆU năm nay 72 tuổi, chánh quán làng An Truyền tỉnh Thừa Thiên. Tu sĩ Boàn Mế là thành viên Đạo Đức Thích Thiên Ân (tực danh Đoàn văn An) tác giả những cuốn sách khảo về văn hóa Nhật bản và giáo lý nhà Phật.

CHÍA BUỒN

Được tin hiền thê bạn Võ-văn-Đông nhà danh LÊ-THỊ-PHÚC vừa mãnh chung tại Hội An ngày 13-8-1963,

Toàn thể anh em SVSQ/T.B Đại Đội 3 khóa 16 thành thật chia buồn cùng bạn Võ-văn-Đông và cầu chúc linh hồn bạn Phúc sớm tiêu diêu nơi cực lạc.

Thay mặt SVSQ Tiểu Đội Trưởng Trần Bá Đại Đội 3 Khóa 16

HÔM NAY :

6 TRANG GIÁ 2S

VỤ BIỂN THỦ ở Ninh Hoà

NINH HÒA.— Trong số bốn ngày 6-8-63 có đăng tin về vụ án Đoàn hiếu Nghĩa, thư ký quận Ninh hòa, Thủ quỹ Trung gian thâu ngân cho Tỷ Bưu Điện Ninh Hòa đã biển thủ 350.000$ quỹ Bưu Điện. Nay chúng tôi nhận được thư của ông Đoàn hiếu Nghĩa nói rằng : «Số tiền biển thủ kia ông đã thanh toán xong rồi từ ngày 24-7-63.»

(Tiếp theo 4 trang 1)

định lực lại Hương Cảng bên ngày. Với bao chí, ông tuyên bố thêm rằng ông có vượt lý do để tin tưởng vụ thanh chấp có thể sẽ được giải quyết một cách công bằng». Cuối cùng, ông cho biết trong ngày thứ hai tuần tới, ông sẽ hội kiến với ông Henry Cabot Lodge, người kế vị ông, tại Honolulu.

Ông Nolting về hưu

HOA THỊNH ĐỐN USIS.— Tổng Thống Kennedy đã khen ngợi Đại sứ hồi hưu Frederick E. Nolting về việc ông đã đại diện Hoa Kỳ một cách xuất sắc ở Việt Nam Cộng Hòa và đã tận tâm có gắng để giúp đỡ tự do ở quốc gia Á Châu này.

Bức thư của Tổng Thống gửi cho Đại sứ Nolting đề ngày 3 tuần trước sự hồi hưu của ông đã được Lou Bạch do công bố ngày 15 tháng 8.

Sau đây là nguyên văn bức thư của Tổng thống Kennedy gửi cho Đại sứ Nolting :

Thân gửi Đại sứ,

Tôi lấy làm tiếc phải chấp nhận đơn từ chức của Đại sứ kể từ ngày sẽ được ấn định sau.

Tôi muốn tỏ lòng sự tán thưởng riêng của tôi đối với cách thức xuất sắc mà Đại sứ đã đại diện cho Hoa Kỳ với tư cách là Đại sứ ở Việt Nam trong năm năm rưỡi vừa qua. Trong khi thi hành nhiệm vụ, Đại sứ đã phụng sự sứ sở với một tinh thần phụng sự và với quyền cao độ tại mọi nhiệm sở khó khăn nhất.

TIN ĐẶC BIỆT

(Tiếp theo 5 trang 1)

cấp bực Trung Tá hoạt động ở vùng biên giới Hoa Việt.

— Hội thám : Nông văn Hình, đặc vụ Trần văn Tyu, đại úy.

Thư ký : Lý Bảo, thiếu úy.

— Đại diện Việc kiểm soát quân sự : Phan Nông, trung úy

Cả 5 chiến sĩ yêu nước yêu tự do bị đưa ra làm tội, thay đổi là người bài tích Hà Bắc và Lạng Sơn

Tên bản các trang đọc trước tòa thì các chiến sĩ trên đây bị bắt ngày 13-4-1963.

và bị buộc tội *«hoạt động điều tra tình báo, phá hoại các cơ sở quốc phòng và kinh tế, gây cơ sở gián điệp biết kích để hoạt động phá hoại lân đó».*

Tang vật bày ra trước tòa gồm có các loại vũ khí, chất nổ, dụng cụ, phương tiện phá hoại, máy vô tuyến điện truyền tin, các loại quân trang quân dụng, thuốc men v.v.

Tòa án quân sự của cộng sản đã tuyên án các chiến sĩ kể trên :

Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt—Rao vặt

Sang gấp GIÁ RẺ — Quán giải khát tại Chợ Cũ Saigon rất đông khách. Hỏi 6. Sửu 148 Hồ văn Ngà, MAI : 9-12g. CHIỀU : 16-18,30.

MỚI XUẤT BẢN :

— SỔ GHI ĐIỂM và CHÍA ĐIỂM bằng tuần,

— PHIẾU XẾP HẠNG bằng tuần và bằng tháng (có biểu đồ điểm là sức học trọn năm) rất tiện dụng cho quý vị Giáo-Viên và Học sinh Tiểu học.

Nhà in Hợp-Hưng 349 Nguyễn-thiện-Thuật Saigon xuất bản và phát hành. Mua nhiều giá đặc biệt.

CÓ BÁN TẠI CÁC TIỆM SÁCH

ANH VĂN

LỚP MỚI Khai-giảng ngày 16-8-63 (SÁNG) : 1 Lớp INTERMEDIATE PRE-LOWER, dạy sách Essential English Book III.

Khai - giảng đầu tháng 9-63 (SÁNG) : 1 Lớp BEGINNERS A.B.C. (Vỡ Lòng) dạy sách Essential English Book I — 1 Lớp PHONETIC First-Year, dạy sách Essential English Book II.

THE LONDON SCHOOL

98 Chi Lăng — GIA-ĐỊNH

(K.N. Số 33 HNC/16.8.63. Giấy phép Bộ QGGD. Số 246 GD/HVS.)

Nhà thuốc **CỰ - THẮT**

287, Gia-Long — Saigon

Chữa : Gãy xương, bong gân, trật khớp xương, nhức xương, phong thấp, ngứa lở và bệnh về gân xương.

K.N.số 235 ngày20-6-63 của BộY-Tế

Cưới Hỏi Được Hai Họ vừa ý xin dùng Bánh Mứt

BÁO HIỆN RỒNG VÀNG

133 Gia Long (cửa Bắc chợ Saigon) Chuyên làm : Mứt Sen trắng, Bánh Quế, Bánh Dẻo, Bánh Cốm, Xu Xê, Bánh khảo nhân Sầu Riêng v.v... Cái xe gắn hàng tới nhà, hay giao lẻ tới nơi gọi. Mẫu quà Phát trang cho mượn (khỏi trả tiền).

SELSUN

Diệt NGỨA DA ĐẦU, SẠCH GẦU

Cần Đi xe, lái xe nhà, ở Saigon tuổi 40 đến 50, có người cùng giúp. Việc thư cho ông H.d. Tosi ở toà báo Tự-Do nhờ chuyển giao.

Bán 1 nhà ngay 3m50 dài 12m Giá 75.000$. Hỏi 166/19/2 Lý Thái Tổ — Saigon.

3-9-63 Lớp Tối mới mở tại Q.T. 112 T. Q Cấp. Lý Hóa (sửa khóa) + Tiếng Đ. A, B (căn bản 2 tháng) dành cho học sinh mới (giá cũ).

NHÀ BÁN GẤP

Hoa HAI CHỤC NGÀN $ Nhà Lầu, lợp Tôn 4x5 m2. Thuế đất 1 năm 80$. Mua xong ở liền. Tại số 206/14A 5 Bình-Hòa-Xã, Hòa 36 Đường Hoàng-Hoa-Thám Gia-Định (vô Chùa Quan Âm). Coi nhà Ngày Thứ Bảy và Chủ Nhật.

NHẠC Lớp Nhạc THỂ HỆ, 379 Trần quốc Toản, Cholon. Guitare, Mandolin v.v. Do N. S. QUỐC-TUẤN tân tiến chỉ dẫn từng người, chú trọng từng ngón tay đặt trên phím đàn... Cần mua nhiều đàn cũ.

THỂ HÙNG CẨM ĐỒ

190A,Lê thánh Tôn, Chợ mới Saigon TRƯỚC CỬA CÔ 4 CỘP VÀNG

Xin đi thăng vào nhà trong Thời hạn cần vàng, hột xoàn, Kim tương cổ thể xin gia hạn và cầm giá cao. Chủ Nhật, ngày lễ vẫn làm việc.

Bác Sĩ

ĐĂNG - TRÁN - HOÀNG

Chuyên Trị : Bịnh Đau Bụng Tháo Bịnh Hiếm muộn — Bịnh Mỡ. Khám bịnh buổi chiều

501, Phan thanh Giản Saigon

MUA SÁCH HÁT

○ **CA LÊN ĐI tập II,** 53 ca khúc thường dùng trong Thanh Lê. Cầu quyện và tôn kính Đức Mẹ. Đặc biệt hơn 10 bài đành riêng cho MÙA VÒNG NÂU NHẠT.

Sách bán tại :

Cơ sở Xuất bản PAX, 150 Gia Long — Saigon, Đ.T. 21.503

và các hiệu sách Công Giáo.

○ **CA LÊN ĐI tập I** (tái bản) một nhạc phẩm đức kết gửi CA LÊN ĐI và SUỐI THIÊNG. Quý vị Đọc giả sẽ hài lòng vì sự cải tiến cả bình thức lẫn nội dung.

ĐÔN MUA

○ **CA LÊN ĐI tập III.** Nhạc phẩm mới—Hương đi mới. Chủ trương đến Bình cả và nhạc Việt

THÊU TAY MỸ THUẬT

TRẦN-VĂN-BIỆT

1, Trần-Quốc-Toản — Chợ Đũa (Tân-Định) — Saigon

BẬC-BIỆT thêu ÁO DÀI kiểu hợp thời trang và Blouse - Nappe - Drap Sce A Thé v.v....

Thêu : Trắng, Màu, Giá rẻ.

Sách Học sinh nên mua học LỊCH-SỬ của Phan xuân Hòa đã được Bộ QGGD duyệt nhiều lần và chuẩn nhận làm sách giáo khoa từ trên 10 năm nay.

Bệnh trĩ : mạch lươn, đi tiểu ra máu, sa ruột trĩ Nguyễn văn Thông *508 Trương minh Giảng Saigon* K.N.B.Y.T.S. 12 ngày 9-5-63

Hoa Hậu NHÂN TIN

— Cô bao cô biết ?

— Người gì thịnh hành và hợp thời ?

Xin mách bạn chỉ cô nghề Uốn tóc (nghề sang mà tiền nhiều). Làm chủ mau phát đạt, làm thợ được đến dụng ngay. Xin lại ghi tên học khóa 3 tháng thực hành (3.000$) Biết đàn thành tài. Khóa luyện trên lầu của viện uốn tóc HOA-HẬU 35, đại lộ Nguyễn thái Học (góc cửa Cầu Ông Lãnh). Cao 5 thước tóc quản lượng hầu để ngồi làm đầu kiểu cho học viên thực tập.

Cuốc Hỏi DÂN BÁNH
BÁO-HƯNG
Bến Tre Biên Hòa Saigon
CHÚC CHÂN LÀM Nhà Nhà Nhà Nhà Nhà Nhà
Nhà Nhà Nhà Nhà Nhà Nhà
Nhà Nhà Nhà Nhà Nhà Nhà